

četvrtak, 21. siječnja 2021.

P9_TA(2021)0025

Strategija EU-a za rodnu ravnopravnost

Rezolucija Europskog parlamenta od 21. siječnja 2021. o Strategiji EU-a za rodnu ravnopravnost (2019/2169(INI))

(2021/C 456/19)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 2. i članak 3. stavak 3. Ugovora o Europskoj uniji te članke 6., 8., 10., 83., 153. i 157. Ugovora u funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir članke 21. i 23. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Program Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. i u njemu sadržane ciljeve održivog razvoja, posebno cilj br. 5 te njegove ciljne vrijednosti i pokazatelje,
- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda od 18. prosinca 1979. o ukidanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW),
- uzimajući u obzir direktive počevši od 1975. godine o različitim aspektima jednakog postupanja prema ženama i muškarcima (Direktiva 79/7/EEZ ⁽¹⁾, Direktiva 86/613/EEZ ⁽²⁾, Direktiva 92/85/EEZ ⁽³⁾, Direktiva 2004/113/EZ ⁽⁴⁾, Direktiva 2006/54/EZ ⁽⁵⁾, Direktiva 2010/18/EU ⁽⁶⁾ i Direktiva 2010/41/EU ⁽⁷⁾),
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2019/1158 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2010/18/EU ⁽⁸⁾ („Direktiva o ravnoteži između poslovnog i privatnog života”),
- uzimajući u obzir Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012., koji je podnijela Komisija, o povećanju ravnoteže spolova među savjetodavnim članovima uprava trgovačkih društava uvrštenih na burzama te o drugim povezanim mjerama (Direktiva o ženama u upravnim odborima) (COM(2012)0614),
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija),
- uzimajući u obzir Prijedlog od 4. ožujka 2016. o odluci Vijeća o sklapanju, od strane Europske unije, Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (COM(2016)0109),
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 6. ožujka 2019. naslovljen „Izvjешće o ravnopravnosti žena i muškaraca 2019.” (SWD(2019)0101),

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 79/7/EEZ od 19. prosinca 1978. o postupnoj provedbi načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima socijalne sigurnosti, (SL L 6, 10.1.1979., str. 24.).

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 86/613/EEZ od 11. prosinca 1986. o primjeni načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama koji obavljaju samostalnu djelatnost, uključujući poljoprivredne djelatnosti, i zaštiti majčinstva, (SL L 359, 19.12.1986., str. 56.).

⁽³⁾ Direktiva Vijeća 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radu trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje, (SL L 348, 28.11.1992., str. 1.).

⁽⁴⁾ Direktiva Vijeća 2004/113/EZ od 13. prosinca 2004. o provedbi načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga, (SL L 373, 21.12.2004., str. 37.).

⁽⁵⁾ Direktiva 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada, (SL L 204, 26.7.2006., str. 23.).

⁽⁶⁾ Direktiva Vijeća 2010/18/EU od 8. ožujka 2010. o provedbi revidiranog Okvirnog sporazuma o roditeljskom dopustu koji su sklopili BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP i ETUC te o stavljanju izvan snage Direktive 96/34/EZ, (SL L 68, 18.3.2010., str. 13.).

⁽⁷⁾ Direktiva 2010/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. o primjeni načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama koji su samozaposleni i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 86/613/EEZ, (SL L 180, 15.7.2010., str. 1.).

⁽⁸⁾ SL L 188, 12.7.2019., str. 79.

četvrtak, 21. siječnja 2021.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. veljače 2020. o prioritetima EU-a za 64. sjednicu Komisije UN-a o statusu žena ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 30. siječnja 2020. o razlici u plaćama žena i muškaraca ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. veljače 2019. o nazadovanju u području prava žena i rodne ravnopravnosti u EU-u ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 28. studenoga 2019. o pristupanju EU-a Istanbulskoj konvenciji i drugim mjerama za borbu protiv rodno uvjetovanog nasilja ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. travnja 2018. o rodnoj ravnopravnosti u medijskom sektoru u EU-u ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir Indeks rodne ravnopravnosti 2019., koji je Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) objavio 15. listopada 2019.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. siječnja 2019. o ravnopravnosti spolova i politikama oporezivanja u EU-u ⁽¹⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. ožujka 2018. o rodnoj ravnopravnosti u trgovinskim sporazumima EU-a ⁽¹⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 3. listopada 2017. o ekonomskom osnaživanju žena u privatnom i javnom sektoru u EU-u ⁽¹⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. lipnja 2017. o potrebi za strategijom EU-a kojom bi se otklonile i spriječile razlike u mirovinama muškaraca i žena ⁽¹⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. ožujka 2017. o ravnopravnosti žena i muškaraca u Europskoj uniji 2014. – 2015. ⁽¹⁸⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. veljače 2017. o promicanju ravnopravnosti spolova u istraživanjima o mentalnom zdravlju i kliničkim istraživanjima ⁽¹⁹⁾,
- uzimajući u obzir Konvenciju 100. o jednakosti plaća Međunarodne organizacije rada (MOR) iz 1951. te njezinu Konvenciju 190. protiv nasilja i uznemiravanja iz 2019.,
- uzimajući u obzir preporuku Komisije od 7. ožujka 2014. o jačanju načela jednake plaće za muškarce i žene transparentnim putem ⁽²⁰⁾,
- uzimajući u obzir dokument Komisije pod nazivom „Strateško djelovanje za ravnopravnost spolova 2016. – 2019.”,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. studenog 2017. naslovljenu „Aksijski plan EU-a za razdoblje 2017. – 2019. Borba protiv razlike u plaćama između spolova” (COM(2017)0678),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije za 2019. o jednakosti žena i muškaraca u Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 13. lipnja 2019. pod naslovom „Uklanjanje rodni razlika u plaćama: ključne politike i mjere”,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. svibnja 2016. o siromaštvu: rodna perspektiva ⁽²¹⁾,

⁽⁹⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0039.

⁽¹⁰⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0025.

⁽¹¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0111.

⁽¹²⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0080.

⁽¹³⁾ SL C 390, 18.11.2019., str. 19.

⁽¹⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0014.

⁽¹⁵⁾ SL C 162, 10.5.2019., str. 9.

⁽¹⁶⁾ SL C 346, 27.9.2018., str. 6.

⁽¹⁷⁾ SL C 331, 18.9.2018., str. 60.

⁽¹⁸⁾ SL C 263, 25.7.2018., str. 49.

⁽¹⁹⁾ SL C 252, 18.7.2018., str. 99.

⁽²⁰⁾ SL L 69, 8.3.2014., str. 112.

⁽²¹⁾ SL C 76, 28.2.2018., str. 93.

četvrtak, 21. siječnja 2021.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. studenoga 2017. o borbi protiv nejednakosti kao sredstvu za poticanje otvaranja radnih mjesta i rasta ⁽²²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. veljače 2014. o seksualnom iskorištavanju i prostituciji te njezinu utjecaju na jednakost spolova ⁽²³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. siječnja 2016. o vanjskim čimbenicima koji otežavaju žensko poduzetništvo u Europi ⁽²⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. travnja 2017. o ženama i njihovoj ulozi u ruralnim područjima ⁽²⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. studenoga 2018. o uslugama skrbi u EU-u za poboljšanu ravnopravnost spolova ⁽²⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. travnja 2020. o usklađenom djelovanju EU-a za suzbijanje pandemije bolesti COVID-19 i njezinih posljedica ⁽²⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. siječnja 2018. o ženama, rodnoj ravnopravnosti i pravednoj klimatskoj politici ⁽²⁸⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 28. travnja 2016. o jednakosti spolova i osnaživanju žena u digitalnom dobu ⁽²⁹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. lipnja 2015. o Strategiji EU-a za jednakost žena i muškaraca nakon 2015. ⁽³⁰⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 10. prosinca 2019. pod naslovom „Rodno ravnopravna gospodarstva u EU-u: daljnji koraci”,
- uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava, a posebno njegova načela 1., 2., 3., 6., 9., 11., 12. i 15.,
- uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a za ravnopravnost spolova II i zajednički radni dokument službi naslovljen „Rodna ravnopravnost i jačanje položaja žena: preobrazba života djevojčica i žena vanjskim odnosima EU-a u razdoblju 2016. – 2020.” (SWD(2015)0182),
- uzimajući u obzir Pekinšku deklaraciju i Platformu za djelovanje te ishode njezinih revizijskih konferencija,
- uzimajući u obzir Međunarodnu konferenciju o stanovništvu i razvoju (ICPD), njezin program djelovanja i ishode njezinih revizijskih konferencija,
- uzimajući u obzir Pariški sporazum Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (UNFCCC) iz 2016. i poboljšani program rada iz Lime o rodnoj ravnopravnosti te Akcijski plan za rodnu ravnopravnost UNFCCC-a iz prosinca 2019.,
- uzimajući u obzir istraživanje koje je provela Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA) pod naslovom „Nasilje nad ženama: istraživanje provedeno diljem EU-a”, objavljeno 2014.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. ožujka 2020. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025.” (COM(2020)0152),
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 7. svibnja 2020. naslovljeno „Demografski izazovi u EU-u u svjetlu gospodarskih i razvojnih nejednakosti”,

⁽²²⁾ SL C 356, 4.10.2018., str. 89.

⁽²³⁾ SL C 285, 29.8.2017., str. 78.

⁽²⁴⁾ SL C 11, 12.1.2018., str. 35.

⁽²⁵⁾ SL C 298, 23.8.2018., str. 14.

⁽²⁶⁾ SL C 363, 28.10.2020., str. 80.

⁽²⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0054.

⁽²⁸⁾ SL C 458, 19.12.2018., str. 34.

⁽²⁹⁾ SL C 66, 21.2.2018., str. 44.

⁽³⁰⁾ SL C 407, 4.11.2016., str. 2.

četvrtak, 21. siječnja 2021.

- uzimajući u obzir Europsku povelju o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu,
 - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za kulturu i obrazovanje i Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za prava žena i jednakost spolova (A9-0234/2020),
- A. budući da je pravo na jednako postupanje jedno od temeljnih prava priznatih u Ugovorima Europske unije i Povelji o temeljnim pravima te da je presudno za daljnji razvoj Unije;
- B. budući da su prema Indeksu rodne ravnopravnosti EU-a 2019. države članice u prosjeku imale 67,4 od 100 bodova, tj. da su ostvarile samo 5,4 boda više u usporedbi s rezultatima iz 2005.;
- C. budući da štetne strukture i stereotipi diljem svijeta pridonose nejednakosti i budući da će se uklanjanjem tih struktura i stereotipa unaprijediti rodna ravnopravnost; budući da promicanje rodne ravnopravnosti i ulaganje u žene i djevojčice ne koristi samo društvu u cjelini nego je i cilj samo po sebi; budući da je važno ispitati postojanost i temeljne uzroke pojave tzv. propuštajuće karijerne cijevi; budući da je za promicanje demokratskih vrijednosti, temeljnih prava i prava žena neophodan snažan pokret za prava žena te budući da ugrožavanje prava žena ujedno predstavlja i ugrožavanje demokracije;
- D. budući da rodno uvjetovana diskriminacija često ide ruku pod ruku s diskriminacijom na temelju identiteta, kao što su spol, rasa, boja kože, etničko ili socijalno podrijetlo, genetska obilježja, jezik, vjera ili uvjerenje, političko ili bilo koje drugo mišljenje, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, invaliditet, dob, spolna orijentacija, rodni identitet i rodno izražavanje te klasni i/ili migracijski status, što dovodi do dvostruke diskriminacije i višestrukih diskriminacija; budući da je horizontalna interseksijska perspektiva od presudne važnosti u svakoj politici rodne ravnopravnosti kako bi se mogli prepoznati i zatim ukloniti ti višestruki rizici; budući da politike EU-a dosad nisu primjenjivale interseksijski pristup i da su bile usmjerene uglavnom na pojedinačne dimenzije diskriminacije, čime se ne rješava njezina institucionalna, strukturna i povijesna dimenzija; budući da nam se primjenom interseksijske analize ne omogućuje samo razumijevanje strukturnih prepreka nego i osiguravaju dokazi za uspostavu referentnih vrijednosti i utvrđivanje puta prema strateškim i djelotvornim politikama protiv sustavne diskriminacije, isključenosti i socijalnih nejednakosti te budući da se takvi naponi moraju uložiti u otklanjanje svih oblika diskriminacije radi ostvarenja rodne ravnopravnosti za sve žene;
- E. budući da je EU donio važno zakonodavstvo i ostvario ključan napredak na putu prema ostvarenju rodne ravnopravnosti; budući da su se, međutim, ti naponi posljednjih godina usporili, dok su pokreti koji se protive politikama rodne ravnopravnosti i pravima žena te pokušavaju iznova uspostaviti tradicionalnu rodnu ulogu kao normu uzeli maha, pri čemu također dovode u pitanje status quo i blokiraju daljnji napredak; budući da se ti pokreti protive politikama rodne ravnopravnosti, obiteljskoj raznolikosti, istospolnim brakovima, spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima kao i rodno osviještenoj politici, te da pokušavaju utjecati na donošenje politika na nacionalnoj i europskoj razini kako bi na zabrinjavajući način unazadili već uspostavljena temeljna prava, i budući da su prijetnje u pogledu prava žena uvijek ujedno i prijetnje demokraciji te društvenom i gospodarskom napretku;
- F. budući da se prava pristupa zdravlju, posebno prava na spolno i reproduktivno zdravlje, ubrajaju u temeljna prava žena i da ih treba ojačati, a nikako ne na bilo koji način smanjiti ili ukinuti;
- G. budući da su u nekim državama članicama vidljive negativne reakcije, uključujući u područjima ekonomskog osnaživanja žena, i da postoji rizik da bi rodna ravnopravnost mogla dodatno izgubiti na važnosti u programima država članica;
- H. budući da je svaka treća žena u EU-u u dobi od 15 ili više godina doživjela neki oblik fizičkog i/ili seksualnog nasilja ⁽³¹⁾, da je svaka druga žena bila žrtva seksualnog uznemiravanja, a svaka deseta uznemiravanja na internetu;

⁽³¹⁾ Istraživanje Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA) iz 2014., najsvaeobuhvatnije na razini EU-a u tom području, na temelju podataka iz 28 država članica.

četrvtak, 21. siječnja 2021.

- I. budući da nasilje nad ženama u svim svojim oblicima (fizičko, seksualno, psihološko, ekonomsko nasilje ili nasilje na internetu) predstavlja kršenje ljudskih prava i jednu od najvećih prepreka postizanju rodne ravnopravnosti; budući da je život bez nasilja preduvjet za ravnopravnost; budući da je rodno uvjetovano nasilje u području zdravstva, kao što su porodničarsko i ginekološko nasilje, oblici nasilja koji su se pojavili tek posljednjih godina te budući da je nasilje nad starijim ženama i dalje u velikoj mjeri nedovoljno priznato; budući da kampanje dezinformiranja o rodnoj ravnopravnosti također sprečavaju ostvarivanje napretka u pogledu iskorjenjivanja nasilja nad ženama, što se već moglo vidjeti u slučaju Istanbulske konvencije i što dovodi do protivljenja javnosti i štetnih političkih odluka u nekim državama članicama;
- J. budući da trgovanje ljudima predstavlja jedno od najočitijih povreda temeljnih prava i ljudskog dostojanstva; budući da 80 % registriranih žrtava trgovanja ljudima i 95 % registriranih žrtava trgovanja ljudima u svrhu seksualnog iskorištavanja čine žene i djevojčice; budući da trgovanje ljudima predstavlja sve veći ogranak organiziranog kriminala, oblik ropstva i kršenje ljudskih prava te da su žrtve uglavnom žene i djeca, kojima se trguje naročito u svrhu seksualnog iskorištavanja; budući da tržište prostitucije potiče trgovanje ženama i djecom i pogoršava nasilje nad njima; budući da države članice trebaju izrađivati svoje socijalne i ekonomske politike na način da se njima pruža pomoć ranjivim ženama i djevojčicama da se izvuku iz prostitucije, među ostalim uvođenjem posebnih socijalnih i ekonomskih politika osmišljenima za pružanje pomoći;
- K. budući da siromaštvo i socijalna isključenost imaju strukturne uzroke koje je potrebno iskorijeniti i poništiti njihove učinke, posebno kroz politike zapošljavanja, stanovanja, mobilnosti i pristupa javnim uslugama; budući da su prostitucija i trgovanje ljudima u svrhu seksualnog iskorištavanja, posebno ženama i djecom, oblik ropstva nespojiv s ljudskim dostojanstvom, osobito u zemljama u kojima je seksualna industrija legalizirana; budući da je zbog povećanja organiziranog kriminala i njegove profitabilnosti trgovanje ljudima u porastu diljem svijeta; budući da tržište prostitucije potiče trgovanje ženama i djecom i pogoršava nasilje nad njima, posebno u zemljama u kojima je seksualna industrija legalizirana;
- L. budući da prema podacima UN-a gotovo 35 % žena diljem svijeta iskusi psihološko ili seksualno uznemiravanje na radnom mjestu ili uznemiravanje koje ima ozbiljne posljedice za njihove osobne i profesionalne težnje te da je to štetno za samopoštovanje žena, kao i njihov položaj u pregovorima za pošteniju plaću; budući da su pravedna plaća i ekonomska neovisnost jedan od ključnih preduvjeta za sposobnost žena da napuste nasilan odnos u kojemu trpe zlostavljanje;
- M. budući da se ravnopravnost muškaraca i žena može postići samo jamčenjem njihove jednakosti pred zakonom, kao i jednakih mogućnosti u pristupu obrazovanju, osposobljavanju i zapošljavanju;
- N. budući da tradicionalne rodne uloge i stereotipi još uvijek utječu na podjelu rada kod kuće, u obrazovnom sustavu, na radnome mjestu i u društvu; budući da neplaćene poslove skrbi i rada u kućanstvu uglavnom obavljaju žene, što utječe na zapošljavanje i napredovanje u karijeri te doprinosi razlici u plaćama i mirovinama žena i muškaraca; budući da su mjere za postizanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života, kao što je Direktiva o ravnoteži između poslovnog i privatnog života, važni prvi koraci koje države članice EU-a prije svega trebaju pravilno prenijeti u nacionalno zakonodavstvo, koje je potrebno u potpunosti provesti na vrijeme i također dopuniti dodatnim mjerama kako bi se više muškaraca uključilo u neplaćene poslove skrbi, čime bi se naglasilo da je on jednako važan kao i profesionalni rad, te kako bi se više muškaraca uključilo u rad u području pružanja skrbi i kako bi se poticao model u kojem su briga za dohodak i briga o obitelji ravnomjerno raspodijeljeni između muškaraca i žena; budući da tradicionalne strukture, neplaćeni poslovi skrbi i destimulirajuće mjere u nacionalnim politikama oporezivanja doprinose tome da žene postanu primatelji drugog dohotka ili ostanu u tom statusu, što za njih i njihovu ekonomsku neovisnost kao i za društvo u cjelini ima negativne posljedice;
- O. budući da, prema procjenama, 80 % skrbi diljem EU-a pružaju neformalni pružatelji skrbi koji su uglavnom žene (75 %), što upućuje na postojanje razlike u pružanju skrbi žena i muškaraca koja snažno utječe na razliku u mirovinama žena i muškaraca; budući da više od 50 % pružatelja skrbi mlađih od 65 godina kombinira pružanje skrbi s poslom, što izaziva poteškoće u ostvarivanju ravnoteže između poslovnog i privatnog života; budući da su pružatelji skrbi često zaposleni na niskokvalificiranim i slabo plaćenim poslovima koji se mogu prilagoditi njihovu rasporedu pružanja skrbi i da su često prisiljeni skratiti radno vrijeme ili odustati od plaćenog rada; budući da između

četvrtak, 21. siječnja 2021.

7 % i 21 % neformalnih pružatelja skrbi radi skraćeno, a da njih između 3 % i 18 % napusti tržište rada; budući da se pružanje kvalitetne skrbi u EU-u uvelike razlikuje unutar i među državama članicama, u privatnom i javnom okruženju, urbanim i ruralnim područjima te s obzirom na dob; budući da su podatci o pružanju skrbi u EU-u prilično fragmentirani te da nedostaje holistički pristup kojim bi se demografski izazovi s kojima se EU suočava rješavali izvršavanjem pritiska na javnu potrošnju koji iz toga proizlaze;

- P. budući da u različitim državama članicama postoje nedostaci u prilagođavanju sustava skrbi o djeci potrebama roditelja, uključujući samohranih roditelja (uglavnom samohranih majki) te da i dalje postoje poteškoće u usklađivanju obiteljskog, privatnog i poslovnog života, s kojima se posebno suočavaju žene; budući da se često smatra da su žene starije od 45 godina nedovoljno zaposlene i da rade u mnogo lošijim uvjetima od muškaraca, posebno kad se vrate na posao nakon rodiljnog ili roditeljskog dopusta ili kad su prisiljene uskladiti posao i skrb o uzdržavanim osobama;
- Q. budući da bi, kako bi se promicala ravnoteža između poslovnog i privatnog života, trebalo osigurati dobro promišljen sustav dopusta povezanog sa skrbi s visokokvalitetnim, lako dostupnim i cjenovno pristupačnim ustanovama za skrb te da bi troškove tih ustanova trebalo smatrati dijelom infrastrukturnih ulaganja; budući da su te usluge preduvjet za sudjelovanje žena na tržištu rada i vodećim položajima u znanosti i istraživanju;
- R. budući da je zaštita majčinstva pravo koje se mora u potpunosti poštovati i da bi trebalo povećati razdoblje rodiljnog dopusta s punim pravima i stopostotnom naknadom;
- S. budući da se u mnogim okolnostima ne jamči pravo na jednaku plaću za jednak rad jednake vrijednosti, čak i ako je to predviđeno zakonom; budući da je kolektivno pregovaranje važno sredstvo za poništavanje učinaka i prevladavanje nejednakosti između muškaraca i žena na tržištu rada; budući da razlika u plaćama žena i muškaraca po satu u EU-u iznosi 16 %, iako se ona znatno razlikuje među državama članicama; budući da razlika u plaćama žena i muškaraca doseže 40 % ako se uzmu u obzir stope zaposlenosti i ukupno sudjelovanje na tržištu rada; budući da je jedna od posljedica razlike u plaćama žena i muškaraca i razlike od 37 % u prihodima od mirovina žena i muškaraca; budući da, kad je riječ o sudjelovanju na tržištu rada, u EU-u na nepuno radno vrijeme radi 8 % muškaraca u usporedbi s 31 % žena, što razotkriva trajne nejednakosti, čiji se temeljni uzroci moraju otkloniti;
- T. budući da, iako se sudjelovanje žena na tržištu rada povećalo, i dalje postoje trajne razlike među ženama i muškarcima koje mogu dovesti žene u ranjive ili neizvjesne situacije; budući da razlika u zapošljavanju žena i muškaraca u EU-u iznosi 11,6 % ⁽³²⁾; budući da su žene nedovoljno zastupljene u dobro plaćenim sektorima i na položajima na kojima se donose odluke te češće rade poslove za koje su prekvalificirane, pri čemu jedna od pet radnica u EU-u pripada skupini s najnižim plaćama, u odnosu na jednoga od deset muškaraca; budući da je jedna od posljedica razlike u plaćama žena i muškaraca i razlike od 37 % ⁽³³⁾ u prihodima od mirovina žena i muškaraca, što je slučaj koji će potrajati još desetljećima, kao i nejednaka razina ekonomske neovisnosti između žena i muškaraca; budući da su potrebni ambiciozni naponi kako bi se premostile sve te razlike između žena i muškaraca;
- U. budući da nedovoljna zastupljenost žena na tržištu rada dovodi i do njihovog neravnopravnog sudjelovanja u donošenju odluka ili plaćama te time ograničava potencijal žena da mijenjaju gospodarske, političke, društvene i kulturne strukture; budući da su vertikalna i horizontalna profesionalna segregacija i diskriminacijske prakse pri zapošljavanju i napredovanju među glavnim uzrocima razlike u plaćama žena i muškaraca; budući da su se rodne kvote, liste po sustavu „patentnog zatvarača” i naknadne sankcije u slučajevima postupaka zbog neusklađenosti ili ne-funkcionalnosti pokazali učinkovitim mjerama za osiguravanje pariteta i djelovanje protiv nejednakih odnosa moći;

⁽³²⁾ Komunikacija Komisije pod nazivom „Unija ravnopravnosti: Strategija za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025.” (COM(2020)0152).

⁽³³⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 30. siječnja 2020. o razlici u plaćama žena i muškaraca (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0025).

četvrtak, 21. siječnja 2021.

- V. budući da postoji ekonomska računica za potpuno sudjelovanje žena u gospodarstvu, s obzirom na to da rodne razlike u zaposlenosti Europu godišnje koštaju 370 milijardi EUR-a ⁽³⁴⁾;
- W. budući da su pristup sveobuhvatnim i dobno primjerenim informacijama te spolnom odgoju i obrazovanju o odnosima kao i pristup seksualnoj i reproduktivnoj zdravstvenoj skrbi i pravima, što se odnosi i na planiranje obitelji, metode kontracepcije te na siguran i zakonit pobačaj, ključni za postizanje rodne ravnopravnosti i iskorjenjivanje rodno uvjetovanog nasilja; budući da su kršenja spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava žena, uključujući uskraćivanje sigurne i zakonite skrbi o pobačaju, oblik nasilja nad ženama; budući da su sveobuhvatni spolni odgoj i obrazovanje o odnosima te autonomija i sposobnost djevojčica i žena da slobodno i neovisno donose odluke o svojim tijelima i životima preduvjeti za njihovu ekonomsku neovisnost, a time i za rodnu ravnopravnost i iskorjenjivanje rodno uvjetovanog nasilja;
- X. budući da su žene predvodnice u borbi protiv pandemije bolesti COVID-19 i da trenutačna kriza ima nerazmjern utjecaj na žene, djevojčice i rodnu ravnopravnost; budući da ti učinci sežu od zabrinjavajućeg porasta rodno uvjetovanog nasilja i uznemiravanja, neplaćene i nejednake skrbi te nejednake odgovornosti u kućanstvima, ograničenog pristupa spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima do golemih ekonomskih i radnih učinaka na žene, osobito zdravstvene radnice, njegovateljice i radnice u drugim sektorima s neizvjesnim radnim mjestima u kojima pretežno rade žene; budući da su potrebne posebne mjere kako bi se to kompenziralo; budući da bi se programi oporavka ili sredstva iz fondova za tranziciju trebali dodjeljivati na rodno uravnotežen način; budući da su se mjere štednje u prošlosti pokazale štetnima za žene, prava žena i rodnu ravnopravnost;
- Y. budući da je poštovanje temeljnih sloboda i ljudskih prava, među kojima i rodne ravnopravnosti, jedan od preduvjeta za stvaranje i distribuciju raznolikih kulturnih i obrazovnih izričaja jer svi kulturni i kreativni sektori imaju znatan utjecaj na naša uvjerenja, vrijednosti i percepciju rodniha pitanja;
- Z. budući da se žene i djevojčice suočavaju s nizom prepreka u području sporta i da su izložene ne samo nasilju nego se i suočavaju s diskriminacijom u pogledu plaća, nagradnih fondova i radnih uvjeta te da su u velikoj mjeri nedovoljno zastupljene u upravnim odborima sportskih organizacija i medija;
- AA. budući da žene čine samo 34,4 % samozaposlenih u EU-u i samo 30 % poduzetnika koji pokreću start-upove;
- AB. budući da siromaštvo i socijalna isključenost u Europi nerazmjerno pogađaju žene, posebno samohrane majke, žene s invaliditetom te starije žene, žene iz ruralnih i udaljenih područja, migrantice i pripadnice etničkih manjina; budući da na razini EU-a 15 % kućanstava s djecom čine kućanstva sa samohranim roditeljem; budući da u prosjeku 85 % tih kućanstava vode samohrane majke i da je 2017. godine 47 % kućanstava sa samohranim roditeljem bilo izloženo riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti; budući da je beskućništvo sve veći problem među ženama; budući da je Direktiva o suzbijanju diskriminacije, koja bi zahvaljujući horizontalnom pristupu pružala veću zaštitu, i dalje blokirana u Vijeću;
- AC. budući da su rodna ravnopravnost i uključivanje žena u postupak donošenja odluka preduvjet za održivi razvoj i učinkovito upravljanje izazovima u području klimatskih promjena kako bi se zajamčila pravedna tranzicija kojom se nitko ne izostavlja; budući da klimatska kriza pogoršava rodne nejednakosti i otežava postizanje rodne pravde; budući da žene različito doživljavaju utjecaj klimatskih promjena jer su iz različitih razloga, od nejednakog pristupa resursima, obrazovanju, mogućnostima zapošljavanja i zemljišnim pravima do društvenih i kulturnih normi, stereotipa i njihovih raznolikih intersekcijskih iskustava, one ranjivije i suočene s većim rizicima i opterećenjem; budući da sve mjere klimatske politike moraju obuhvaćati rodnu i intersekcijsku perspektivu; budući da je potrebno osnažiti prava žena kako bi se ublažili učinci klimatskih promjena na žene te je potrebno stvoriti prilike kojima se ženama omogućuje da imaju važniju ulogu u raspravama o klimatskim promjenama i donošenju odluka kao vođe, stručnjaci i tehnički predstavnici kojima donose promjene;

⁽³⁴⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/hr/news/news-articles/gender-employment-gap-costs-europe-eu370-billion-per-year>

četvrtak, 21. siječnja 2021.

- AD. budući da se žene u ruralnim područjima suočavaju s brojnim izazovima, među ostalim s nižim životnim standardima, ograničenijim mogućnostima zapošljavanja, relativnom izolacijom od tržišta, ograničenim pristupom infrastrukturi, uključujući ruralnoj infrastrukturi, javnim uslugama i zdravstvenoj skrbi, ograničenim pristupom obrazovanju (uključujući spolnom odgoju) i ograničenim informacijama o obrazovnim mogućnostima te da su nedovoljno zastupljene u tijelima koja donose odluke; budući da postoji vjerojatnost da je njihov rad na poljoprivrednim gospodarstvima nevidljiv jer ne postoji službeni status pomažućeg supružnika koji bi omogućio da se problemi u njihovu radu priznaju u okviru nacionalnih sustava;
- AE. budući da u Europskoj uniji živi 46 milijuna žena i djevojčica s invaliditetom; budući da one čine gotovo 60 % ukupnog broja osoba s invaliditetom; budući da je najviše osoba s invaliditetom među osobama starije dobi;
- AF. budući da je više od polovice žena s invaliditetom koje su u radnoj dobi gospodarski neaktivno; budući da je u svim državama članicama stopa teške materijalne oskudice žena s invaliditetom veća od one zabilježene kod žena bez invaliditeta;
- AG. budući da Indeks rodne ravnopravnosti za 2019. pokazuje trajne nejednakosti između muškaraca i žena u digitalnom sektoru i ističe potrebu za rodnom perspektivom i provedbom procjena učinka s obzirom na rod u svim politikama povezanim s digitalnom transformacijom; budući da je uklanjanje digitalne razlike između žena i muškaraca poboljšanjem pristupa djevojčica i žena tehnologijama i internetu iznimno važno; budući da su žene neiskorišteni resurs u sektorima u nastajanju, kao što su digitalni sektor, umjetna inteligencija i IKT, i da čine samo 16 % od gotovo osam milijuna ljudi koji rade u europskom sektoru IKT-a; budući da je udio muškaraca koji rade u digitalnom sektoru tri puta veći od udjela žena; budući da je povećanje broja zaposlenica u digitalnom sektoru i drugim sektorima budućnosti od ključne važnosti za borbu protiv razlike u plaćama i mirovinama žena i muškaraca i jamčenje njihove ekonomske neovisnosti, kao i za stvaranje novih prilika za zapošljavanje, među ostalim i za skupine koje su obično isključene s tržišta rada; budući da je u tom smislu od ključne važnosti poticati sudjelovanje žena u digitalnom poduzetništvu te njihovo obrazovanje i zapošljavanje u području znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM) te IKT-a; budući da bi integriranjem više žena u tržište rada digitalnog sektora moglo dovesti do porasta BDP-a europskog gospodarstva za 16 milijardi EUR; budući da se rodne nejednakosti i diskriminacija ponavljaju kroz oblikovanje i uporabu umjetne inteligencije te unos podataka u nju; budući da nepotpuni skupovi podataka i pogrešne predrasude mogu narušiti argumentacijsku logiku sustava umjetne inteligencije i ugroziti rodnu ravnopravnost u društvu;
- AH. budući da je prikupljanje podataka raščlanjenih na temelju roda presudno za vidljivost nejednakosti i kreiranje ciljanih politika te iznimno važno za pristup usmjeren na rodna pitanja u svim relevantnim pitanjima, kao što su, među ostalim, rodno uvjetovano nasilje, invaliditet, rak i rijetke ili kronične bolesti, utjecaj klimatskih promjena, digitalne vještine i STEM; budući da rodno osjetljivi podatci i dalje nisu dostupni za različita područja politika EU-a i država članica;
- AI. budući da su žene nerazmjerno nedovoljno zastupljene u vijestima i informativnim medijima; budući da nejednak prikaz žena i muškaraca u medijima doprinosi stereotipima i utječe na sliku o ženama i muškarcima;
- AJ. budući da su rodno osviještena politika, vođenje računa o rodnoj perspektivi pri izradi proračuna i procjene učinka s obzirom na rod ključni instrumenti za postizanje rodne ravnopravnosti u svim područjima politika EU-a; budući da se pitanje rodne ravnopravnosti u politikama EU-a rješava s pomoću raznih fondova i instrumenata te budući da je omogućavanje njihove optimalne sinergije veoma važan alat; budući da je to posebno važno za socioekonomske mjere poduzete nakon zdravstvene krize izazvane bolešću COVID-19, uključujući za plan EU-a za oporavak;
- AK. budući da su Strategija za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025. i jačanje rodno osjetljivih politika na razini EU-a od ključne važnosti za osiguravanje da utjecaj krize prouzročene bolešću COVID-19 ne dovede do povećanja rodne nejednakosti i da odgovori na nju doprinesu smanjenju diskriminacije žena;
- AL. budući da je kriza izazvana bolešću COVID-19 utjecala i na seksualne radnike koji su zbog nje sve više izloženi riziku od gubitka prihoda i siromaštva, te je obilježena trajnim nedostatkom okvira i provedbe njihovih ljudskih prava;

četvrtak, 21. siječnja 2021.

AM. budući da je ujedinjeno djelovanje ključno za konvergenciju i usklađivanje prava žena u Europi na visokoj razini putem snažnog pakta među državama članicama za dijeljenje i preuzimanje obveza u pogledu najambicioznijeg zakonodavstva i najboljih praksi koje su trenutačno na snazi u EU-u;

AN. budući da postoji povjerenik odgovoran isključivo za ravnopravnost i da Europski parlament ima odbor posvećen pravima žena i rodnoj ravnopravnosti, da ne postoji posebna skupina Vijeća za rodnu ravnopravnost, a ministri i državni tajnici zaduženi za rodnu ravnopravnost nemaju poseban forum za raspravu;

Opće napomene

1. pozdravlja usvajanje komunikacije Komisije pod nazivom „Unija ravnopravnosti: Strategija za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025.“, koja je pravovremeno donesena tijekom prvih 100 dana nove Komisije, kao snažan znak političke volje u pogledu europske politike rodne ravnopravnosti i kao odlučan, jasan i ambiciozan politički okvir za daljnje ostvarenje prava žena i rodne ravnopravnosti te borbu protiv napada na njih; podržava cilj Komisije o Europskoj uniji bez diskriminacije i strukturnih nejednakosti za sve ljude u svojoj njihovoj raznolikosti; naglašava važnost odabranog dvojnog pristupa, koji se sastoji od ciljanih mjera i predanosti dosljedne provedbe rodno osviještene politike i interseksionalnosti kao međusektorskih načela, te pozdravlja snažnu povezanost između područja rada i uklanjanja stereotipa, rodne pristranosti i diskriminacije te poziva na uspostavu snažnih mehanizama praćenja kako bi se redovito mjerio i ocjenjivao uspjeh Strategije i njezinih mjera;

2. međutim, naglašava potrebu za pristupom u okviru Strategije za rodnu ravnopravnost koji se temelji na mogućnostima; traži od Komisije da kao početnu točku za daljnju provedbu Strategije uzme „jednake mogućnosti za žene“;

3. pozdravlja činjenicu što nova Komisija i njezina predsjednica rodnu ravnopravnost smatraju prioritetom, kao i imenovanje posebnog povjerenika za ravnopravnost, te očekuje godišnje izvješće o ravnopravnosti kao koristan alat za ocjenjivanje napretka i prepoznavanje postojećih razlika i potreba za rodno osviještenom politikom u političkom okviru;

4. pozdravlja najavu nekoliko komplementarnih inicijativa EU-a kao što su europska strategija za osobe s invaliditetom s obvezujućim mjerama za razdoblje nakon 2020., strategija za LGBTI+ osobe i Okvir EU-a o ravnopravnosti i integraciji Roma za razdoblje nakon 2020. te poziva na uspostavu strateškog okvira za njihovo povezivanje i na primjenu interseksijskog pristupa u svim tim strategijama; naglašava važnost rješavanja situacija i fleksibilne prilagodbe Strategije za rodnu ravnopravnost i drugih relevantnih strategija rezultatima i predstojećim izazovima, korištenjem postojećih politika ili predlaganjem novih alata, kao što je pokazala nedavna kriza izazvana bolešću COVID-19; ponavlja da je potrebno pojačati posebne mjere kako bi se zajamčila nediskriminacija te ravnopravnost i zaštita žena izloženih strukturnim rodnim nejednakostima te podsjeća Komisiju da su potrebni dodatni napor u tom smjeru;

5. žali zbog činjenice da je Strategija i dalje nejasna u pogledu rokova za nekoliko izrazito dobrodošlih mjera te zbog toga što se njome ne postavljaju konkretni ciljevi rodne ravnopravnosti koje treba ostvariti do 2025. niti se utvrđuju jasni alati za praćenje; stoga poziva Komisiju da utvrdi konkretan plan s vremenskim okvirima, ciljevima, godišnjim mehanizmom revizije i praćenja, jasnim i mjerljivim pokazateljima uspješnosti te dodatnim ciljanim mjerama; osim toga, poziva da se iznesu smjernice kao i plan o tome kako djelotvorno provoditi međusektorski pristup i pristup rodno osviještene politike, uključujući izradu proračuna kojom se u obzir uzima rodna perspektiva, da se razviju posebni alati (npr. pokazatelji, ciljne vrijednosti i alati za praćenje) i dodijele odgovarajući ljudski i financijski resursi kako bi se osigurala njihova primjena u svim politikama EU-a; poziva na jasne vremenske okvire za razvoj najavljenog okvira za suradnju internetskih platformi, strategiju EU-a za iskorjenjivanje trgovine ljudima, strategiju za rodnu ravnopravnost u audiovizualnoj industriji (kao dio potprograma MEDIA) i komunikacijsku kampanju na razini EU-a za borbu protiv rodni stereotipa;

6. poziva Komisiju da u svakoj reviziji poštuje obveze iz programa rada za 2020. i da podnese prijedlog obvezujućih mjera za transparentnost plaća, strategiju EU-a za prava žrtava, te novu strategiju EU-a za iskorjenjivanje trgovine ljudima; izražava žaljenje zbog toga što prijedlog obvezujućih mjera za transparentnost plaća nije, prema planu, podnesen 2020. godine;

7. poziva države članice da odobre i provedu Direktivu o suzbijanju diskriminacije te da zajamče iskorjenjivanje višestrukih i interseksijskih oblika diskriminacije u svim državama članicama EU-a;

četvrtak, 21. siječnja 2021.

8. podsjeća na potrebu za suzbijanjem višeslojne diskriminacije, posebice nad ranjivim skupinama, uključujući ženama s invaliditetom, crkinjama, migranticama, pripadnicama etničkih manjina i Romkinjama, starijim ženama, samohranim majkama, pripadnicima LGBTIQ+ zajednice i beskućnicima, te naglašava važnost jamčenja njihova ostvarivanja koristi od ciljeva i mjera Strategije EU-a za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025.; poziva Komisiju da utvrdi jasne smjernice o provedbi intersekcijskog okvira, kojim bi trebalo dati prioritet sudjelovanju skupina pogođenih intersekcijskim oblicima diskriminacije u cilju procjene razlikovnog učinka politika i mjera kako bi se prilagodili odgovori u svakom području koji su utemeljeni na načelu nediskriminacije;
9. poziva Komisiju i države članice, u skladu s ciljevima Strategije, na sustavno uključivanje rodne perspektive u sve faze odgovora na krizu izazvanu bolešću COVID-19 i promicanje uključenosti žena u sve razine procesa donošenja odluka; naglašava da bi se odgodom nekih elemenata nove Strategije odaslao pogrešan signal i stoga potiče Komisiju da nastavi s novom Strategijom; poziva Komisiju i države članice da uzmu u obzir potrebe žena pri osmišljavanju i raspodjeli sredstava dogovorenih u okviru plana oporavka za Europu pod nazivom „Nova generacija EU-a”;
10. naglašava potrebu da se osigura pouzdano i odgovarajuće prikupljanje i analiza podataka razvrstanih prema spolu na kojima će se temeljiti donošenje odluka osiguravanjem i proširenjem financiranja i kapaciteta instituta EIGE;
11. poziva države članice da redovito razmjenjuju najbolje prakse i da se obvežu na uzlaznu konvergenciju i usklađivanje prava žena u Europi uvođenjem u u svoje zakonodavstvo najambicioznijih nacionalnih mjera i praksi koje su trenutačno na snazi u državama članicama EU-a;
12. nadalje poziva da se u postupak praćenja koji provodi Komisija uključi Indeks rodne ravnopravnosti instituta EIGE, da se razvije pokazatelj razlika u mirovinama muškaraca i žena, u skladu s preporukama Parlamenta iz njegove Rezolucije od 14. lipnja 2017. potrebi za strategijom EU-a kojom bi se otklonila i spriječila razlika u mirovinama muškaraca i žena ⁽³⁵⁾, koju treba pratiti unutar Strategije za rodnu ravnopravnost kao jedine strategije kojom se prikupljaju sve nejednakosti s kojima se žene suočavaju tijekom života; osim toga poziva da se razmotre drugi pokazatelji razlika u plaćama i mirovinama žena i muškaraca, digitalnoj podjeli među spolovima itd.;
13. poziva Vijeće da uspostavi sastav za rodnu ravnopravnost koji će okupiti ministre i državne tajnike zadužene za rodnu ravnopravnost na jednom posebnom forumu kako bi se donijele zajedničke i konkretne mjere za rješavanje izazova u području prava žena i rodne ravnopravnosti te kako bi se osiguralo da se o pitanjima rodne ravnopravnosti raspravlja na najvišoj političkoj razini;
14. poziva države članice da osnuju formalnu skupinu Vijeća za rodnu ravnopravnost kako bi se uspostavio forum za rasprave namijenjen ministrima i državnim tajnicima nadležnima u području rodne ravnopravnosti te olakšalo uvođenje rodne osviještenosti u sve politike EU-a, uključujući u politiku zapošljavanja i socijalnu politiku;
15. žali zbog nedostatka upućivanja u Strategiji za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025. na zaštitu žena i djevojčica kojima prijeti rizik od socijalne isključenosti, siromaštva i beskućništva; poziva Komisiju da riješi ta pitanja u predstojećem akcijskom planu za integraciju i uključivanje kako bi spriječila da te žene budu isključene iz socijalnih i ekonomskih politika, čime bi se dodatno produbio ciklus siromaštva;
16. poziva Vijeće da usvoji zaključke Vijeća kako bi se odobrila Strategija za rodnu ravnopravnost i utvrdile konkretne mjere za njezinu provedbu;

Iskorjenjivanje nasilja nad ženama i rodno uvjetovanog nasilja

17. podržava snažno zalaganje Komisije za borbu protiv rodno uvjetovanog nasilja, pružanje potpore žrtvama tih kaznenih djela i njihovu zaštitu te jamčenje toga da se odgovorni za ta djela privedu pravdi; podržava plan Komisije da nastavi poticati ratifikaciju Istanbulske konvencije na razini EU-a; u tom kontekstu naglašava da je potrebno donijeti konkretne mjere za hvatanje u koštac s postojećim razlikama u zakonima, politikama i uslugama među državama članicama te zbog povećanja obiteljskog i rodno uvjetovanog nasilja tijekom pandemije bolesti COVID-19; međutim, usmjerava pozornost na činjenicu da je propalo više pokušaja da se države članice nesklone ratifikaciji u to uvjeri i da je mađarska vlada nedavno odlučila da uopće neće ratificirati Konvenciju; stoga toplo pozdravlja namjeru Komisije da 2021. predloži

⁽³⁵⁾ SL C 331, 18.9.2018., str. 60.

četvrtak, 21. siječnja 2021.

mjere za postizanje ciljeva Istanbulske konvencije u slučaju da pristupanje EU-u ostane blokirano; poziva da se sada poduzmu pripremne radnje za pokretanje dodatnih pravno obvezujućih mjera i okvirne direktive EU-a kako bi se spriječili i iskorijenili svi oblici rodno uvjetovanog nasilja, kojom bi se između ostalog rješavala pitanja kao što su genitalno sakaćenje žena, prisilni pobačaji, prisilne sterilizacije i prisilni brakovi te da se njome obuhvate seksualno iskorištavanje, trgovanje ljudima, nasilje na internetu, objavljivanje osvetničke pornografije i govor mržnje nad ženama uz primjenu snažnog interseksijskog pristupa; pozdravlja inicijativu kojom bi se područja kaznenih djela proširila na posebne oblike rodno uvjetovanog nasilja u skladu s člankom 83. stavkom 1. UFEU-a; podsjeća da bi nove zakonodavne mjere trebale biti dopuna ratifikaciji Istanbulske konvencije;

18. pozdravlja plan za podnošenje dodatne preporuke, kao i moguće zakonodavstvo, o sprečavanju štetnih praksi i pokretanje mreže EU-a za sprečavanje i rodno uvjetovanog i obiteljskog nasilja; zahtijeva da se primjenjuju definicije i ciljevi Istanbulske konvencije, uz kontinuirano sudjelovanje organizacija za prava žena i organizacija civilnog društva; potiče da se predlože odgovarajuće popratne mjere kojima se svima poštuje načelo nediskriminacije; ističe važnost uključivanja – kada je to u skladu s ustrojem određene države članice primjereno – lokalnih i regionalnih vlasti u taj proces; ističe ulogu obrazovanja, uključujući obrazovanja dječaka i muškaraca, te poziva na borbu protiv rodni stereotipa u tom pogledu; poziva da se osigura odgovarajuća zaštita žena koje su žrtve obiteljskog nasilja te da se u tu svrhu povećaju državna sredstva i djelotvorne mjere;

19. ističe potrebu za prikupljanjem razvrstanih podataka o svim oblicima rodno uvjetovanog nasilja; pozdravlja najavu novog istraživanja na razini EU-a o raširenosti i dinamici svih oblika nasilja nad ženama; naglašava potrebu za sveobuhvatnim i usporedivim podacima raščlanjenima na temelju roda na razini EU-a i za usklađivanjem sustava prikupljanja podataka među državama članicama;

20. naglašava da je potrebno zaštititi maloljetne žene, pripadnice manjina ili žene koje imaju zdravstvene probleme i žene s invaliditetom kao potencijalne žrtve i mete različitih oblika nasilja; podupire namjeru Komisije da predstavi i financira mjere za borbu protiv mogućeg zlostavljanja, iskorištavanja i nasilja nad tim posebno ranjivim skupinama;

21. poziva Komisiju i države članice da zajamče uključivu ravnopravnost žena i djevojčica s invaliditetom u svim područjima života, da osiguraju njihova spolna i reproduktivna prava, da im pruže zaštitu od obiteljskog nasilja i nasilja koje provode pružatelji usluga skrbi i potpore te da pokrenu programe senzibilizacije i izgradnje kapaciteta u tu svrhu za stručnjake iz područja zdravstva, socijalnih usluga i usluga pružanja skrbi, usluga obrazovanja, osposobljavanja i zapošljavanja, izvršavanja zakonodavstva i sudstva;

22. usmjerava pozornost na opseg i utjecaj nasilja i uznemiravanja na radnome mjestu te na potrebu za konkretnim mjerama na razini EU-a za rješavanje tih pitanja i borbu protiv psihološkog i seksualnog uznemiravanja; ističe da su, među ostalima, neformalni skrbnici, radnici u kućanstvu i poljoprivredni radnici posebno slabo zaštićeni i vidljivi te poziva države članice da usvoje Konvenciju Međunarodne organizacije rada (MOR) 189. kako bi se ojačala prava radnika, posebno žena, u neformalnoj ekonomiji i osiguralo da mehanizmi ulaganja žalbi budu neovisni, povjerljivi i raspoloživi za sve žene bez ikakve diskriminacije te da se uvedu posebne mjere za zaštitu podnositelja žalbi od odmazde poslodavaca i ponovne viktimizacije; pozdravlja činjenicu što se Komisija obvezala da će, kao poslodavac, donijeti novi sveobuhvatan pravni okvir s nizom preventivnih i reaktivnih mjera protiv uznemiravanja na radnom mjestu;

23. žali zbog nedostatka upućivanja na rodnu dimenziju trgovanja ljudima u svrhe iskorištavanja radne snage, posebice u slučaju radnika u kućanstvu, zbog ograničenja koja su svojstvena za obiteljski dom kao radno mjesto s obzirom na mogućnosti provođenja inspekcija i praćenja radne aktivnosti; podsjeća na svoju Rezoluciju od 28. travnja 2016. o radnicama i njegovateljicama u kućanstvu u EU-u i poziva Komisiju i države članice da potiču istrage u tom području kako bi poboljšale mehanizme za identifikaciju i zaštitu žrtava te da u postupak otkrivanja uključe nevladine organizacije, sindikate, javna tijela i sve građane;

24. izražava duboku zabrinutost zbog prirode, razmjera i težine nasilja i uznemiravanja u svijetu rada te utjecaja svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama u radnim situacijama; u tom pogledu pozdravlja nedavno usvojenu Konvenciju 190. MOR-a protiv nasilja i uznemiravanja u svijetu rada i poziva države članice da je što prije ratificiraju i provedu; također poziva Komisiju i države članice da uvedu djelotvorne i obvezujuće mjere radi definiranja i zabrane nasilja i uznemiravanja u svijetu rada, uključujući djelotvoran pristup rodno osjetljivim, sigurnim i djelotvornim

četvrtak, 21. siječnja 2021.

mehanizmima za rješavanje žalbi i sporova, kampanjama o osposobljavanju i podizanju razine svijesti, uslugama i pravnim lijekovima za pružanje potpore;

25. smatra da bi radnice koje trpe rodno uvjetovano nasilje trebale imati pravo na smanjenje ili reorganizaciju satnice i promjenu radnog mjesta; stajališta je da bi rodno uvjetovano nasilje trebalo uključiti u procjene rizika na radnome mjestu;

26. osuđuje kampanju protiv Istanbulske konvencije koja je usmjerena na nasilje nad ženama kao i ciljanu kampanju za njezino diskreditiranje; zabrinut je zbog toga što postoji odbijanje standarda nulte tolerancije za nasilje nad ženama i rodno uvjetovano nasilje koje se temelji na snažnom međunarodnom konsenzusu; ističe da se time dovodi u pitanje suština ljudskih prava, kao što su jednakost, autonomija i dostojanstvo; naglašava važnu ulogu organizacija civilnog društva u borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja i pružanju potpore žrtvama te stoga poziva Komisiju da osigura odgovarajuća financijska sredstva za udruge koje rade na tim ciljevima; pozdravlja predanost da se u okviru nove strategije za prava žrtava radi na ispunjenju posebnih potreba žena i djevojčica koje su žrtve nasilja, posebice u cilju jamčenja prava i zaštite žrtava te kompenzacije za njih; poziva Vijeće da hitno zaključi ratifikaciju i punu provedbu Istanbulske konvencije na razini EU-a i da zagovara njezinu ratifikaciju u svim državama članicama;

27. naglašava potrebu za prepoznavanjem i suzbijanjem svih vrsta nasilja i uznemiravanja u obrazovnom sustavu, školama, na sveučilištima, tijekom pripravnštva, u programima za profesionalni razvoj i svim drugim programima, u cijelom sektoru;

28. pozdravlja predložene posebne mjere za borbu protiv nasilja na internetu koje nerazmjerno pogađa žene i djevojčice (uključujući uznemiravanje na internetu, zlostavljanje na internetu i seksistički govor mržnje), osobito aktivistice, političarke i druge javne ličnosti vidljive u javnom diskursu; u tom kontekstu pozdravlja najavu da će se na uklanjanju te pojave raditi u okviru Akta o digitalnim uslugama i da se njime predviđa suradnja s tehnološkim platformama i sektorom informacijskih i komunikacijskih tehnologija u novom okviru suradnje kako bi se njime riješilo to pitanje odgovarajućim tehničkim mjerama kao što su tehnike prevencije i mehanizmi odgovora na štetne sadržaje; apelira na države članice i EU da donesu dodatne mjere, uključujući obvezujuće zakonodavne mjere, za borbu protiv tih oblika nasilja u okviru direktive o sprečavanju i suzbijanju svih oblika nasilja nad ženama te na pružanje potpore državama članicama u razvoju alata za osposobljavanje službi uključenih u sve faze, od prevencije i zaštite do kaznenog progona, što uključuje policijske snage, pravosudni sustav i sektor informacijskih i komunikacijskih tehnologija, jamčeći pritom temeljna prava na internetu;

29. izražava zabrinutost zbog nedostatka izričite zabrane diskriminacije u pravu Unije na temelju nečijeg rodnog identiteta i rodnog izražavanja; primjećuje trajnu diskriminaciju te trajno uznemiravanje i isključivanje pripadnika zajednice LGBTIQ+ s tržišta rada; podsjeća na svoje rezolucije od 14. veljače 2019. o budućnosti popisa mjera u korist pripadnika skupine LGBTI⁽³⁶⁾ i od 18. prosinca 2019. o javnoj diskriminaciji i govoru mržnje protiv pripadnika zajednice LGBTI⁽³⁷⁾; pozdravlja donošenje prve ikada strategije za zaštitu pripadnika zajednice LGBTI+ te poziva Komisiju da kao daljnje postupanje popratni popis mjera u korist pripadnika zajednice LGBTI od 2016. do 2019. posebnim mjerama za borbu protiv diskriminacije na radnom mjestu na temelju spolne orijentacije, rodnog identiteta, rodnog izražavanja i spolnih obilježja;

30. pozdravlja nedavno donesenu prvu strategiju EU-a za prava žrtava (2020. – 2025.), koja će se baviti specifičnim potrebama žrtava rodno uvjetovanog nasilja te kojom će se osobito predvidjeti poseban pristup za rješavanje psihološkog nasilja nad ženama i dugoročnog utjecaja na njihovo mentalno zdravlje naglašava potrebu za rješavanjem trenutačnih nedostataka u zakonodavstvu EU-a i traži od Komisije da bez odgode iznese prijedlog revizije Direktive o pravima žrtava u pogledu međunarodnih standarda o nasilju nad ženama, kao što je Istanbulska konvencija, u cilju poboljšanja zakonodavstva o pravima i zaštiti žrtava te kompenzaciji za njih; naglašava potrebu da sve žrtve imaju djelotvoran pristup pravosuđu provedbom Direktive o pravima žrtava, koji je u nekim državama članicama još manjkav; traži trajno promicanje prava žrtava također s pomoću postojećih instrumenata, kao što je europski nalog za zaštitu;

31. usmjerava pozornost Komisije i država članica na iznimno dramatičnu situaciju u kojoj se nalaze djeca koja su zbog rodno uvjetovanog nasilja ostala bez roditelja ili su prisiljena živjeti u okruženju obiteljskog nasilja te ih odlučno poziva da pri rješavanju problema nasilja u obitelji uzmu u obzir te situacije;

⁽³⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0129.

⁽³⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0101.

četvrtak, 21. siječnja 2021.

32. poziva Komisiju da predstavi dugo očekivanu strategiju EU-a za iskorjenjivanje trgovanja ljudima i naglašava potrebu za jasnim priznavanjem rodne naravi trgovanja ljudima i seksualnog iskorištavanja, u kojima su žene i djevojčice te koje su najviše pogođene; uviđa da je seksualno iskorištavanje u svrhe zamjenskog majčinstva i reproduktivne svrhe ili svrhe kao što su prisilni brakovi, prostitucija i pornografija, neprihvatljivo i da predstavlja povredu ljudskog dostojanstva i ljudskih prava; stoga zahtijeva da se u okviru te strategije pomno razmotre položaj žena koje se bave prostitucijom, s posebnim naglaskom na poveznici između prostitucije i trgovanja ženama i maloljetnicama, na razini EU-a i svjetskoj razini, i nova uporaba interneta u svrhu iskorištavanja; naglašava važnu ulogu i napore EU-ovog koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima i odlučno poziva Komisiju da bez odgode imenuje novog koordinatora radi pomnog praćenja provedbe Direktive o suzbijanju trgovanja ljudima u državama članicama; ustraje u važnosti uključivanja mjera i strategija za smanjenje potražnje;

33. poziva na strože mjere u pogledu zakonodavstva o seksualnim kaznenim djelima i naglašava da spolni odnos uvijek mora biti dobrovoljan; poziva Komisiju da svim državama članicama izda preporuke o izmjeni definicije silovanja u njihovim nacionalnim zakonodavstvima kako bi se ona temeljila na nepostojanju suglasnosti;

34. pozdravlja komunikacijsku kampanju na razini EU-a za borbu protiv rodni stereotipa te mjere za sprečavanje nasilja usmjerene na muškarce, dječake i aspekt muževnosti; poziva na donošenje jasnijih mjera usmjerenih na destruktivne norme muževnosti s obzirom na to da su rodni stereotipi temeljni uzrok rodne nejednakosti i da utječu na sva područja društva;

35. poziva na davanje veće pozornosti i potpore sirotištima i obiteljima koje udomljavaju žrtve nasilja koji su zatvoreni ili im je kapacitet zbog pandemije bolesti COVID-19 znatno ograničen, zbog čega su žene ili djevojke i djeca primorani suočiti se s vjerojatnošću ostanka u karanteni u domu svojeg zlostavljača;

36. naglašava činjenicu da je nasilje nad ženama često glavni razlog zbog kojeg žene postaju beskućnice; stoga potiče Komisiju da poduzme potrebne mjere za sprečavanje nasilja nad ženama koje dovodi do beskućništva ili ga produljuje;

37. pozdravlja, uz moguće zakonodavstvo, i najavu preporuke o sprečavanju štetnih praksi za borbu protiv genitalnog sakaćenja žena, prisilne sterilizacije, ranih i prisilnih brakova te takozvanog „nasilja iz časti“, praksi koje posebno djeci i djevojčicama nanose traume;

Žene i gospodarstvo

38. ponovno poziva Komisiju i države članice da dodatno razviju i poboljšaju prikupljanje podataka raščlanjenih na temelju roda ⁽³⁸⁾, statistike, istraživanja i analize te pruže potporu i uvedu mjere za unapređenje razvoja kapaciteta institucija i organizacija civilnog društva u pogledu prikupljanja i analize podataka, posebice u vezi sa sudjelovanjem žena na tržištu rada i u područjima kao što su neformalno zapošljavanje, poduzetništvo, pristup financiranju i uslugama zdravstvene skrbi, neplaćeni rad, siromaštvo i utjecaj sustava socijalne zaštite; također potiče EIGE i sve druge relevantne institucije i agencije EU-a da rade na novim pokazateljima, kao što su siromaštvo unatoč zaposlenju, vremensko siromaštvo, razlike u korištenju vremenom, vrijednost rada u području skrbi (plaćenoga i/ili neplaćenoga) i stope korištenja dopustom žena i muškaraca, uključujući u vezi s Direktivom o ravnoteži između poslovnog i privatnog života, te da te pokazatelje uključuju; poziva Komisiju da upotrijebi te podatke kako bi na djelotvoran način provela procjene učinka politika i programa s obzirom na rod te politika i programa drugih agencija i institucija EU-a;

39. pozdravlja preispitivanje ciljeva iz Barcelone i poziva države članice da zajamče odgovarajuća ulaganja u usluge skrbi i dugotrajne skrbi, među ostalim iz raspoloživih fondova EU-a, kao i da osiguraju cjenovno pristupačnu, raspoloživu i visokokvalitetnu skrb o djeci, uključujući rano predškolsko obrazovanje, čime bi se ponajprije mladim majkama omogućilo da rade i/ili studiraju te u tom kontekstu podsjeća na načelo 11. europskog stupa socijalnih prava; poziva na financijsku potporu i razmjenu najboljih praksi među državama članicama koje još nisu ostvarile te ciljeve; pozdravlja, nadalje, razvoj smjernica za države članice u pogledu hvatanja u koštac s nepoticačnim financijskim mjerama u pogledu socijalnih, gospodarskih i poreznih politika; ističe cilj jednakih skrbnika i osoba s jednakim dohotkom koji treba biti u središtu tih napora i u tom kontekstu pozdravlja Direktivu o ravnoteži između poslovnog i privatnog života kao prvi korak;

⁽³⁸⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 30. siječnja 2020. o razlici u plaćama žena i muškaraca.

četvrtak, 21. siječnja 2021.

40. poziva Komisiju da predloži plan za Europu u pogledu pružanja skrbi, koristeći se sveobuhvatnim pristupom prema svim potrebama i uslugama pružanja skrbi i uspostavljajući minimalne standarde i smjernice o kvaliteti za skrb tijekom cijelog životnog ciklusa, uključujući za djecu, starije osobe i osobe kojima je potrebna dugotrajna skrb; poziva Komisiju i države članice da prikupе raščlanjene podatke o pružanju usluga skrbi; potiče države članice da brzo i u potpunosti prenesu i provedu Direktivu o ravnoteži između poslovnog i privatnog života kako bi zajamčile pravednu podjelu poslovnih i privatnih obveza i poziva ih da nadiđu minimalne standarde Direktive uvođenjem mjera, kao što su u cijelosti plaćen dopust, promicanje jednake uloge muškaraca kao njegovatelja, čime se rješavaju rodni stereotipi u korištenju očinskim i/ili roditeljskim dopustima, priznavanje uloge neformalnih pružatelja skrbi osiguravanjem njihova pristupa socijalnoj sigurnosti i njihovih mirovinskih prava, potpora uslugama prilagođenima posebnim izazovima i potrebama roditelja i/ili članova obitelji koji se brinu o osobama s invaliditetom ili dugotrajnim bolestima ili starijim osobama te fleksibilni radni uvjeti koji ne štete radničkim plaćama, pristupu socijalnim i radničkim pravima i naknadama i koji poštuju prava radnika na isključivanje; potiče Komisiju da godišnje, pomno i sustavno prati provedbu Direktive o ravnoteži između poslovnog i privatnog života u državama članicama;

41. poziva na cjenovno pristupačne i kvalitetne usluge skrbi o djeci i dugotrajne skrbi koje omogućuju povratak na posao, posebno za žene, te olakšavaju dobru ravnotežu između poslovnog i privatnog života;

42. ističe da je nužno uspostaviti mrežu usluga vrtićkog i predškolskog obrazovanja; naglašava da je riječ o sveobuhvatnoj društvenoj odgovornosti u čijem bi se okviru trebale omogućiti univerzalne usluge stvarno raspoložive svoj djeci i obiteljima koje se tom mrežom žele koristiti;

43. potiče države članice da na osnovi objedinjavanja najboljih praksi uvedu u korist i žena i muškaraca „kredite za skrb” za nadoknadu pauza od zaposlenja koje su uzete u svrhu pružanja neformalne skrbi članovima obitelji te za nadoknadu dopusta za formalnu skrb, kao što su roditeljski, očinski i roditeljski dopust, te da se ti krediti pravedno uračunaju u mirovinskim doprinosima; smatra da bi se ti krediti trebali davati za kratkoročno točno utvrđeno razdoblje kako ne bi doprinijeli već ionako ukorijenjenim stereotipima i nejednakostima;

44. poziva države članice da poduzmu posebne mjere za borbu protiv rizika od siromaštva u starijoj dobi i u mirovini, kojima bi se povećale mirovine i socijalne naknade; smatra da je neophodno da se prevladaju nejednakosti u prihodima muškaraca i žena u mirovini i da to zahtijeva povećanje mirovina, održavanje i poboljšanje javnih, univerzalnih i solidarnih sustava socijalne sigurnosti, jamčenje njihova redistributivnog karaktera te pravednih i dostojanstvenih prihoda nakon cjeloživotnog radnog vijeka, kao i očuvanje održivosti javnih sustava socijalne sigurnosti stvaranjem radnih mjesta na kojima su zajamčena prava i povećanjem plaća;

45. poziva Komisiju, Parlament i Vijeće da pobliže ispituju potrebe žena i njihovo sudjelovanje na tržištu rada, kao i horizontalnu i vertikalnu segregaciju tržišta rada dok oblikuju programe unutar sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira (VFO), kao i plan oporavka koji nosi naziv „Nova generacija EU-a”;

46. smatra da je prioritet poduzeti mjere za potporu obitelji, među ostalim u pogledu osiguravanja odgovarajućih i cjenovno pristupačnih ustanova za skrb o djeci, što će pozitivno doprinijeti sudjelovanju žena na tržištu rada i njihovim izglecima za ostvarivanje mirovine;

47. pozdravlja obvezu Komisije da prati pravilno prenošenje Direktive o ravnoteži između poslovnog i privatnog života; u nacionalno zakonodavstvo do 2022., kako je propisano, i da osigura njezinu potpunu provedbu;

48. poziva Komisiju da prikupi podatke o pružanju različitih vrsta skrbi (skrb o djeci, skrb o starijim osobama i osobama s invaliditetom ili osobama kojima je potrebna dugo-trajna skrb), pridonoseći studiji u kojoj se ispituje razlika u skrbi na temelju koje bi se izradila inicijativa za europsku strategiju za skrb; napominje da se tom strategijom moraju poštovati nadležnosti država članica u skladu s Ugovorima, no da bi joj cilj bio poboljšati suradnju i koordinaciju svih mjera koje bi mogle biti korisne za neformalne njegovatelje u EU-u i osobe o kojima se brinu; naglašava da se suradnjom na europskoj razini zajedno s učinkovitom uporabom financijskih sredstava EU-a može doprinijeti razvoju kvalitete, dostupnosti i cjenovne pristupačnosti usluga skrbi;

četvrtak, 21. siječnja 2021.

49. pozdravlja odluku Vijeća da aktivira „opću klauzulu o odstupanju” i poziva države članice da ulažu u javne usluge, uključujući besplatnu skrb o djeci i zdravstvenu skrb, kako bi otvorila nova kvalitetna radna mjesta i ublažio socioekonomski učinak krize; smatra da mjere štednje imaju dugoročne štetne posljedice, posebice na žene, i da se ne smiju provoditi u krizi nakon bolesti COVID-19;

50. pozdravlja instrument za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE); poziva Komisiju i države članice da osiguraju da SURE rješava problem gubitaka prihoda žena;

51. naglašava potrebu za znatnim poticanjem ulaganja u usluge, a posebno u zdravstvene i obrazovne usluge te usluge prijevoza, kako bi se zadovoljile potrebe stanovništva i doprinijelo neovisnosti, jednakosti i emancipaciji žena;

52. pozdravlja činjenicu da se Komisija obvezala predložiti obvezujuće mjere za transparentnost plaća koje mogu poslužiti kao koristan alat za otkrivanje razlika i diskriminacije u istom sektoru kao i za premošćivanje razlike u plaćama žena i muškaraca; ipak, izražava žaljenje zbog kašnjenja u objavljivanju tog prijedloga i traži od Komisije da podnese prijedlog što je prije moguće; u tom pogledu ističe važnost potpune suradnje i uključenosti socijalnih partnera i svih dionika u skladu s nacionalnim praksama i tradicijama; međutim, ističe da je i dalje potrebno riješiti pitanje jednake plaće za jednak rad ili rad jednake vrijednosti za muškarce i žene u različitim sektorima zanimanja kako bi se obuhvatile razlike u plaćama za rad jednake vrijednosti na rodno segregiranom tržištu rada s nižim plaćama u nekim sektorima, u kojima se uglavnom zapošljavaju žene, kao što su bolnička njega, skrb, maloprodaja, prodaja i obrazovanje, u usporedbi s, primjerice, proizvodnim ili tehničkim zanimanjima u kojima se zapošljava više muškaraca; snažno preporučuje uključivanje načela jednake plaće za rad jednake vrijednosti za žene i muškarce, koje bi se moglo definirati na sljedeći način: „Rad se smatra jednakovrijednim ako se, na temelju usporedbe dviju skupina radnika koje nisu formirane proizvoljno, obavljeni rad može usporediti te se pritom u obzir uzimaju čimbenici kao što su uvjeti rada, stupanj odgovornosti radnika te fizički ili mentalni zahtjevi posla”; ističe da se u tu svrhu trebaju razviti rodno neutralni alati i klasifikacijski kriteriji za ocjenu radnih mjesta;

53. pozdravlja ocjenjivanje postojećeg okvira o jednakoj plaći za jednak rad ili rad jednake vrijednosti koju provodi Komisija, pokretanje procesa savjetovanja o tome kako poboljšati rodnu ravnopravnost u svijetu rada, predstojeće izvješće o primjerenosti mirovina i razmatranje osiguravanja mirovinskih bodova za prekide u karijeri povezane sa skrbi u strukovnim mirovinskim programima;

54. poziva Komisiju da sljedeće godine predstavi reviziju Direktive 2006/54/EZ u skladu s nedavnom ocjenom funkcioniranja i provedbe zakonâ o jednakim plaćama na razini EU-a i u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije; smatra da bi takva revizija trebala sadržavati definiciju „rada jednake vrijednosti” u svim sektorima zanimanja, koja obuhvaća rodnu perspektivu i upućuje na višestruke oblike diskriminacije te uključuje dodatne mjere kojima se osigurava izvršivost te Direktive;

55. podsjeća na svoju Rezoluciju od 30. siječnja 2020. o razlici u plaćama žena i muškaraca; poziva na to da se do kraja 2020. provede hitna revizija akcijskog plana i na ambiciozno donošenje novog akcijskog plana za otklanjanje razlike u plaćama žena i muškaraca, kojim bi trebali utvrditi jasni ciljevi za države članice u pogledu smanjenja razlike u plaćama žena i muškaraca tijekom sljedećih pet godina i osigurati da se ti ciljevi uzmu u obzir u preporukama za pojedinačne zemlje; posebno ističe kako je u novom akcijskom planu potrebno u obzir uzeti međusektorsku perspektivu; poziva Komisiju i države članice da surađuju sa socijalnim partnerima i organizacijama civilnog društva u razvoju novih politika za smanjenje razlike u plaćama žena i muškaraca te da poboljšaju i dodatno razviju statistiku, istraživanje i analizu kako bi mogli bolje mjeriti i pratiti napredak u smanjenju razlike u plaćama žena i muškaraca, obraćajući posebnu pozornost na skupine koje trpe višestruke i međusektorske oblike diskriminacije; poziva Komisiju da obrati pozornost na čimbenike koji dovode do razlike u mirovinama muškaraca i žena i da pruži potporu državama članicama u pogledu mjera za njezino smanjenje uspostavljanjem pokazatelja razlika u mirovinama žena i muškaraca kako bi se procijenile akumulirane nejednakosti koje žene iskuse tijekom života;

56. napominje da porezne politike imaju različite učinke na različite vrste kućanstava; naglašava da pojedinačno oporezivanje može biti ključno za postizanje porezne pravednosti za žene; ističe negativne učinke određenih oblika oporezivanja na stope zaposlenosti žena i njihovu ekonomsku neovisnost te napominje da porezne politike treba optimizirati kako bi se osnažile inicijative kojima se potiče sudjelovanje žena na tržištu rada; naglašava negativne posljedice zajedničkog oporezivanja na razliku u mirovinama muškaraca i žena; ističe da se porezni sustavi više ne bi trebali temeljiti

četvrtak, 21. siječnja 2021.

na pretpostavci da kućanstva udružuju i jednako dijele svoja sredstva; naglašava utjecaj periodičkog siromaštva na mnoge žene u Europi zbog skupih proizvoda za menstrualnu higijenu i visokih poreza na te proizvode u mnogim državama članicama te stoga poziva države članice da poduzmu mjere protiv tog oblika neizravne porezne diskriminacije i periodičkog siromaštva;

57. podsjeća na to da politike financiranja i oporezivanja sadržavaju snažnu rodnu komponentu; pozdravlja predanost Komisije provedbi rodno osviještene politike s pomoću višegodišnjeg financijskog okvira (VFO), posebice u pogledu Europskog socijalnog fonda plus (ESF+), u cilju promicanja sudjelovanja žena na tržištu rada, ravnoteže između poslovnog i privatnog života i ženskog poduzetništva, no žali što se pri izradi proračuna u novom VFO-u i strukturnim fondovima nije vodilo računa o rodnoj perspektivi; poziva Komisiju da dodatno promiče i poboljša vođenje računa o rodnoj perspektivi pri izradi proračuna i poziva države članice da uključe rodnu perspektivu u politike oporezivanja, uključujući revizije fiskalnih politika s obzirom na rod, u cilju uklanjanja rodne pristranosti povezane s porezom;

58. podsjeća još jednom da rodna ravnopravnost treba biti izraženiji element različitih faza europskog semestra te poziva na uvođenje stupa rodne ravnopravnosti i sveobuhvatnog cilja rodne ravnopravnosti u strategiju koja će naslijediti strategiju Europa 2020.; apelira na uključivanje jasnih pokazatelja rodne ravnopravnosti i razvoj statističkih metoda i analiza za praćenje napretka u pogledu rodne ravnopravnosti koji će sadržavati međusektorsku perspektivu kada je riječ o specifičnim izazovima s kojima se suočavaju pojedinačne države članice utvrđenima u pregledu socijalnih pokazatelja;

59. ističe da su na globalnoj razini 70 % zdravstvenih i socijalnih radnika žene, koje često primaju tek minimalnu plaću i rade u neizvjesnim uvjetima, te poziva na poboljšanje plaća i radnih uvjeta u sektorima u kojima u velikoj mjeri prevladavaju žene kao što su skrb, zdravstvo i maloprodaja, kao i na iskorjenjivanje razlike u plaćama i mirovinama žena i muškaraca te segregacije na tržištu rada;

60. poziva Komisiju i države članice da, u savjetovanju sa socijalnim partnerima, razviju rodno osjetljive smjernice o zdravlju i sigurnosti na radnom mjestu koje su posebice usmjerene na zanimanja na terenu kako bi se zaštitili radnici u tim zanimanjima u slučaju budućih pandemija; naglašava da promjene u radnim uvjetima kao što je rad od kuće, iako pružaju mogućnosti za poboljšanje fleksibilnih uvjeta rada i ravnoteže između poslovnog i privatnog života, mogu utjecati i na sposobnost isključivanja te povećati radno opterećenje, pri čemu to puno više utječe na žene nego na muškarce zbog njihove prevladavajuće ili tradicionalne uloge njegovateljica u kućanstvu i njegovateljica obitelji; stoga poziva Komisiju da predloži rodno osjetljivi zakonodavni prijedlog o pravu na isključivanje te direktivu o mentalnoj dobrobiti na radnom mjestu usmjerenu na priznavanje anksioznosti, depresije i profesionalnog sagorijevanja kao profesionalnih bolesti i da uspostavi mehanizme za prevenciju i za ponovno uključivanje pogođenih zaposlenika u radnu snagu;

61. poziva Komisiju da preispita Direktivu 92/85/EEZ kako bi osigurala da žene diljem Europe mogu u jednakoj mjeri kao i muškarci imati koristi od slobodnog kretanja radnika ⁽³⁹⁾;

62. naglašava potrebu da države članice predstave dobro osmišljene politike tržišta rada temeljene na dokazima i reforme koje de facto poboljšavaju radne uvjete za žene i povećavaju kvalitetno zapošljavanje;

63. poziva Komisiju da predstavi europsku strategiju socijalne zaštite kako bi riješila pitanje slobodnog kretanja radnika, a posebice feminizaciju siromaštva, s posebnim naglaskom na kućanstva sa samohranim roditeljima na čijem su čelu žene;

64. ističe da jednake mogućnosti i više razine sudjelovanja žena na tržištu rada mogu povećati zaposlenost, gospodarsko blagostanje i konkurentnost u Europi; poziva Komisiju i države članice da uspostave ciljeve za smanjenje neizvjesnih radnih mjesta i nedobrovoljnog rada na nepuno radno vrijeme kako bi se poboljšao položaj žena na tržištu rada;

65. poziva Komisiju da zauzme poseban pristup za samohrane majke s obzirom na to da su one posebno ekonomski osjetljive jer često zarađuju manje od muškaraca te je vjerojatnije da će napustiti tržište rada kada postanu roditelji; poziva Komisiju da u tom kontekstu poboljša provedbu postojećih pravnih instrumenata za prekograničnu naplatu alimentacije podizanjem razine javne svijesti o njihovoj dostupnosti; potiče Komisiju da blisko surađuje s državama članicama kako bi se utvrdili praktični problemi povezani s prikupljanjem alimentacija u prekograničnim situacijama te kako bi se izradili instrumenti za djelotvorno izvršavanje obveze plaćanja;

⁽³⁹⁾ Direktiva 2014/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajamčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika (SL L 128, 30.4.2014., str. 8.).

četvrtak, 21. siječnja 2021.

66. napominje da je sudjelovanje žena na tržištu rada manje u odnosu na sudjelovanje muškaraca; ističe važnost smanjenja poreza na dohodak kako bi se potaklo sudjelovanje na tržištu rada;

67. apelira na države članice da ulože dodatne napore u borbi protiv diskriminacije žena na tržištu rada;

68. podsjeća da u svijetu rada i dalje postoji nejednakost u pogledu prihoda, izgleda za razvoj karijere, sektora u kojima rade pretežito žene, pristupa socijalnoj zaštiti te obrazovanja i osposobljavanja; podsjeća da treba uzeti u obzir sve te dimenzije kako bi se postigla rodna ravnopravnost;

69. poziva Komisiju i države članice da osiguraju jednako sudjelovanje i mogućnosti na tržištu rada za muškarce i žene i da rješavaju problem feminizacije siromaštva u svim njegovim oblicima, uključujući siromaštvo u starijoj dobi, posebice uključujući rod u dostupnost odgovarajućih mirovinskih prava i pristup tim pravima u cilju uklanjanja razlike u mirovinama žena i muškaraca, te unapređenjem radnih uvjeta u sektorima i profesijama u kojima rade pretežito žene, kao što su ugostiteljstvo, turizam, usluge čišćenja i sektor skrbi; ističe važnost rješavanja pitanja kulturnog podcjenjivanja radnih mjesta na kojima dominiraju žene, potrebu za borbom protiv takvih stereotipa i pretjerane zastupljenosti žena u netipičnim oblicima rada; poziva države članice da osiguraju jednako postupanje prema migranticama (i putem revizije sustava priznavanja stručnih kvalifikacija) kao i prema drugim posebno ranjivim skupinama žena; poziva Komisiju i države članice da pojačaju prisutnost kolektivnog pregovaranja na sektorskoj razini i uključenost socijalnih partnera u oblikovanje politika u cilju poticanja stabilnog i kvalitetnog zapošljavanja; naglašava potrebu da se strategijama potiču i podupiru poduzetničke inicijative žena;

70. napominje da rastuća ekonomija honorarnih poslova utječe na radnike koji su u manjoj mjeri udruženi u sindikate i riskiraju neizvjesnost radnog mjesta zbog čimbenika kao što su nestabilne satnice i prihodi, njihova nedostatna pokrivenost radničkim pravima, nesigurnost u pogledu socijalne sigurnosti i mirovina ili nedostatak pristupa razvoju karijere i prekvalifikaciji; izražava zabrinutost da povezane nesigurnost i neizvjesnost, pogoršane ograničavanjem kretanja prouzročenim trenutačnim krizom, posebice negativno utječe na žene koje još uvijek snose teret skrbi na tržištu rada koje je izrazito uvjetovano rodom, a posebice na one koje se suočavaju s međusektorskim oblicima diskriminacije; poziva države članice da provedu ciljane mjere socijalne zaštite za žene koje su samostalne djelatnice i žene zaposlene u ekonomiji honorarnih poslova; poziva Komisiju da pomno nadgleda provedbu Direktive 2010/41/EU;

71. pozdravlja predanost Komisije donošenju akcijskog plana za provedbu europskog stupa socijalnih prava; ističe da je potrebno uvesti rodnu perspektivu s pomoću interseksijskog pristupa u skladu s načelima 2. i 3. stupa;

72. ističe da je razlika u plaćama žena i muškaraca u medijskom sektoru velika te da su novinarke češće potencijalne žrtve uznemiravanja, nasilja, seksizma i diskriminacije nego njihovi kolege; podsjeća na drugo poglavlje europskog stupa socijalnih prava o pravednim uvjetima rada; stoga poziva države članice da štite pravo na pravedne i sigurne uvjete rada za sve radnike u medijskom sektoru;

73. poziva države članice da poduzmu mjere kako bi se migranticama i ženama izbjeglicama zajamčio pristup zdravstvenoj skrbi, zapošljavanju, prehrani i informacijama te kako bi se ublažili rizici zaštite, uz posebnu pozornost posvećenu nasilju između muškaraca i žena te trgovanju ženama;

74. potiče države članice da poduzmu snažne mjere za sankcioniranje poduzeća koja ne poštuju radno zakonodavstvo i provode diskriminaciju između muškaraca i žena; nadalje, smatra da bi se pri dodjeli financijskih sredstava EU-a trebao primjenjivati jedan oblik uvjetovanosti za poduzeća koja imaju visoke radne standarde i ne diskriminiraju žene;

75. potiče Komisiju da se zalaže za povećanje broja žena na položajima na kojima se donose ekonomske odluke na način da se ističu gospodarske i društvene prednosti tog povećanja te da se šire primjeri najbolje prakse kao što su javni indeksi učinkovitosti poduzeća u pogledu ravnopravnosti; apelira na Komisiju da nastaviti surađivati s državama članicama kao i aktualnim i budućim predsjedavajućim državama EU-a kako bi se Vijeće hitno pomaklo s mrtve točke i usvojilo predloženu Direktivu o ženama u upravnim odborima te da s državama članicama izradi strategiju za postizanje znatnog udjela žena iz različitih sredina na položajima na kojima se donose odluke, uključujući u svim institucijama EU-a;

76. podsjeća da nedovoljna zastupljenost žena u javnom i političkom životu narušava pravilno funkcioniranje demokratskih institucija i procesa; stoga poziva države članice da potiču i podupiru mjere kojima se olakšava uravnoteženo sudjelovanje muškaraca i žena u donošenju odluka na nacionalnim, regionalnim i lokalnim razinama;

četvrtak, 21. siječnja 2021.

77. poziva Komisiju i države članice da donesu mjere za borbu protiv fenomena staklenog stropa, kao što su produljeni roditeljski dopust, pristup visokokvalitetnoj i cjenovno pristupačnoj skrbi o djeci i uklanjanje svih oblika izravne i neizravne diskriminacije povezane s unapređenjima na tržištu rada;

78. pozdravlja potporu rodnom paritetu u izabranim tijelima kao što je Europski parlament; poziva na uvođenje obvezujućih mjera kao što su kvote i naglašava da Parlament u tom pogledu treba služiti kao uzor; nadalje, pozdravlja najavu Europske komisije da namjerava predvoditi primjerom kada je riječ o rukovodećim položajima i poziva na donošenje strategija kojima bi se zajamčilo da u Komisiji žene iz različitih sredina budu znatno zastupljene na položajima na kojima se donose odluke; navodi napore koje je Komisija u postojećem sastavu već poduzela i ističe da je Parlamentu potrebna jednaka razina ambicije; poziva države članice da uvedu obvezujuće kvote u svoje izborne sustave kako bi osigurale jednaku zastupljenost žena i muškaraca u europskim i nacionalnim parlamentima;

79. pozdravlja predanost koju Komisija posvećuje sudjelovanju žena u svojstvu glasačica i kandidatkinja na izborima za Europski parlament 2024.; u tom pogledu naglašava potrebu za revizijom Izbornog akta kako bi se omogućila privremena zamjena zastupnika/zastupnica u Europskom parlamentu koji/koje iskorištavaju svoje pravo na roditeljski dopust; poziva Komisiju da u skladu s time revidira Izborni akt i Vijeće da podupre tu reviziju;

80. traži da i žene u ruralnim i rubnim područjima mogu planirati svoje živote; ističe da su za to potrebni dostupnost odgovarajuće infrastrukture, nova razvijena područja poslovanja, olakšavanje povratka na posao i poticanje sudjelovanja cijeloga niza različitih partnera za suradnju kako bi se podupro, poticao i olakšao pristup tržištu rada takvim ženama i kako bi se zajamčile jednake mogućnosti i ojačala socijalna kohezija u selima;

81. naglašava aktivnu i ključnu ulogu žena u ekonomiji ruralnih područja i žali zbog činjenice što i dalje postoje znatne rodne razlike u okviru zapošljavanja u poljoprivredi i u vezi s pristupom socijalnoj sigurnosti, osposobljavanju, roditeljskom dopustu i starosnim mirovinama; poziva Komisiju, države članice te regionalne i lokalne vlasti da podupru projekte, posebno usmjerene na žene, za stvaranje inovativnih poljoprivrednih aktivnosti u ruralnim područjima i područjima pogođenima gubitkom stanovništva kako bi se ojačao njihov položaj na poljoprivrednom tržištu, koje može biti izvor novih radnih mjesta; nadalje poziva Komisiju da utvrdi mogućnosti financiranja u okviru drugog stupa zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) kako bi ženama omogućila bolji pristup zemljištu i kako bi poboljšala njihove radne uvjete u ruralnim područjima, posebice u pogledu sezonskih radnica;

82. poziva Komisiju da pojača svoje napore u predlaganju konkretnih mjera i posebnih sredstava za borbu protiv feminizacije siromaštva i neizvjesnog rada, s posebnim naglaskom na ženama koje se suočavaju s višestrukim oblicima diskriminacije;

83. ponovno poziva Komisiju i države članice u pogledu svoje Rezolucije od 28. travnja 2016. o radnicama i njegovateljicama u kućanstvu u EU-u; potiče Komisiju da uspostavi okvir za profesionalizaciju rada i pružanja skrbi u kućanstvu, što bi dovelo do priznavanja i standardizacije relevantnih zanimanja i vještina te mogućnosti za izgradnju karijere i da potakne države članice da uspostave sustave za profesionalizaciju, osposobljavanje, stalni razvoj vještina i priznavanje kvalifikacija radnica i njegovateljica u kućanstvu te da osnuju javne agencije za zapošljavanje u cilju jačanja profesionalizacije;

84. poziva države članice da promiču i razvijaju politike u sektoru izvedbene umjetnosti kojima se poštuju vrijednost jednakih mogućnosti i rodne ravnopravnosti u svim aktivnostima, s naglaskom na ublažavanju negativnih učinaka dugotrajnih razlika i nejednakosti kao što je rodni jaz u glazbenom sektoru u kojem je omjer muškaraca i žena približno 70 % naspram 30 % u svim regijama i u Europi, pri čemu žene čine 20 % ili manje registriranih skladatelja i tekstopisaca i u prosjeku zarađuju 30 % manje od muškaraca koji rade u tom sektoru i pri čemu žene skladaju tek 2,3 % svih klasičnih djela koja se izvedu na koncertima te su vlasnice samo 15 % izdavačkih kuća;

85. izražava zabrinutost zbog ograničene društvene mobilnosti koja otežava mobilnost radne snage među ženama; naglašava potrebu za unapređenjem mogućnosti za mobilnost radne snage u EU-u;

četvrtak, 21. siječnja 2021.

Digitalne politike za rodnu ravnopravnost

86. žali zbog nedovoljne zastupljenosti žena u sektoru digitalnog gospodarstva, umjetne inteligencije, IKT-a i STEM-a kada je riječ o obrazovanju, osposobljavanju i zapošljavanju, te ističe rizik od jačanja i reproduciranja stereotipa i rodne pristranosti pri izradi programa umjetne inteligencije i drugih programa; ističe moguće prednosti i mogućnosti, ali i potencijalne izazove digitalizacije za žene i djevojčice te potiče Komisiju da se pobrine da se donesu konkretne mjere za rodno osviještenu politiku u provedbi strategije jedinstvenog tržišta i Digitalne agende, čime bi se pravodobno i unaprijed spriječiti svi negativni učinci digitalizacije na žene i djevojčice te zajamčila jasna veza između predanosti iskorjenjivanju stereotipa te poduzimanju sveobuhvatnih mjera za stvarnu ekonomsku neovisnost žena u oblikovanju digitalnog tržišta rada; poziva Komisiju da predloži konkretne mjere za to da se tehnologije i umjetna inteligencija koriste kao alati u borbi za iskorjenjivanje rodni stereotipa te u osnaživanju djevojčica i žena kako odabrale studije u području STEM-a te IKT-a i kako bi ostale na tim karijernim putovima;

87. poziva Komisiju i države članice da rješavaju horizontalnu i vertikalnu segregaciju u zapošljavanju i diskriminirajuće prakse pri donošenju odluka o zapošljavanju i unapređenju, uključujući politike kojima se promiče uključivanje žena iz marginaliziranih skupina na tržište rada;

88. traži da se nastavi daljnje strukturno nadilaženje tradicionalnih rodni normi i rodno specifičnih pripisivanja zanimanja i djelatnosti u cilju nadilaženja trajnih predrasuda i rodni stereotipa; naglašava važnost senzibiliziranja svih onih koji su u tom pogledu uključeni u proces odabira studija i profesionalnog orijentiranja;

89. ističe da je važno da digitalnim vještinama mogu pristupiti te da ih mogu razvijati starije žene, žene u ruralnim područjima te žene i djevojčice u nepovoljnom položaju s ograničenim pristupom novim tehnologijama kako bi ostale povezane s aktivnim životom i lakše održavale kontakte s prijateljima i rodbinom;

90. pozdravlja predanost Komisije u njezinu korištenju programom Obzor Europa radi pružanja uvida i odgovora za otklanjanje moguće rodne pristranosti u području umjetne inteligencije; međutim, traži da se iskoriste sva moguća financijska sredstva za potporu projektima kojima se djevojčice i žene potiče da poboljšaju svoje digitalne vještine i upoznaje s područjem STEM-a;

91. napominje da se, u vremenima kao što je aktualna pandemija koronavirusa, uloga i mogućnosti rada od kuće i rada na daljinu povećavaju; poziva Komisiju da u Strategiju uključi ulogu rada od kuće i rada na daljinu kao važnog čimbenika za postizanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života;

Rodna osviještenost u svim politikama EU-a i financiranje politika rodne ravnopravnosti

92. naglašava da su rodno osviještena politika i vođenje računa o rodnoj perspektivi pri izradi proračuna ključni alati za procjenu i usmjeravanje učinaka koje različite političke mjere i korištenje proračunskim sredstvima imaju na muškarce i žene te da bi ih trebalo upotrebljavati tijekom cijelog postupka donošenja politika i proračunskih mjera;

93. ponavlja važnost rodno osviještene politike kao sustavnog pristupa u postizanju rodne ravnopravnosti; stoga pozdravlja novouspostavljenu radnu skupinu Komisije za ravnopravnost i poziva tu radnu skupinu da se na odgovarajući način osposobi i opskrbi resursima te da redovito izvješćuje odbor FEMM o svojem radu; naglašava važnost transparentnosti i sudjelovanja organizacija za prava žena i organizacija civilnog društva iz različitih sredina; potiče Komisiju da uvede odredbe kojima bi razmatranje doprinosa te radne skupine postalo obvezujuće za glavne uprave te da razvije tečajeve osposobljavanja za cjelokupno osoblje, kao i procese kako bi se pratila i ocjenjivala rodna osviještena politika u skladu s njezinom misijom;

94. poziva Komisiju, Parlament i Vijeće da uspostave tematski potprogram za žene u ruralnim područjima putem strateških planova zajedničke poljoprivredne politike koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR); naglašava da bi se tim potprogramom nastojalo potaknuti zapošljavanje žena i žensko poduzetništvo koristeći se mogućnostima povezanim s agroturizmom i razvojem digitalnih sela, poboljšavajući pristup poljoprivrednicima zemljištu, kreditima i financijskim instrumentima, stjecanju vještina i učinkovitosti putem edukacije, osposobljavanju i savjetodavnim uslugama te njihovo znatnije sudjelovanje u lokalnim akcijskim skupinama i razvoju lokalnih partnerstava u okviru programa Leader; u tom pogledu poziva na izdvajanje financijskih sredstava EU-a za bolje životne i radne uvjete u ruralnim područjima, uključujući bolji pristup uslugama i razvoj infrastrukture, s posebnim naglaskom na pristupu širokopojasnom internetu, kao i na potpori poduzetničkim inicijativama i pristupu kreditima, čime se osnažuju žene u ruralnim područjima; poziva države članice da razmijene

četvrtak, 21. siječnja 2021.

najbolje prakse o profesionalnom statusu za pomaganje supružnicima u poljoprivrednom sektoru, kako bi se pronašlo rješenje za prava žena u području socijalne sigurnosti, uključujući roditeljski dopust ili mirovinska prava, te traži od Komisije da pripremi smjernice u tu svrhu;

95. poziva Komisiju da unaprijedi žensko poduzetništvo i pristup zajmovima i vlasničkom financiranju posredstvom programa i sredstava EU- te pozdravlja namjeru Komisije da tijekom 2020. uvede nove mjere za promicanje novoosnovanih poduzeća i inovativnih malih i srednjih poduzeća pod vodstvom žena te da ojača rodnu ravnopravnost u okviru programa Obzor Europa; naglašava da je uvijek da podnositelji zahtjeva imaju planove u pogledu rodne ravnopravnosti ključan za napredak u tom području; naglašava potrebu za razvijanjem svijesti o postojećim i budućim mogućnostima financiranja EU-a za žene i djevojke poduzetnice i povećanjem vidljivosti ženskih vođa kako bi se stvorili snažniji uzori i ukinuli postojeći stereotipi;

96. inzistira na tome da bi odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 trebao poslužiti za utvrđivanje dodatnih proračunskih sredstava koje bi države članice mogle iskoristiti za pomoć žrtvama nasilja;

97. duboko je zabrinut zbog činjenice da europski zeleni plan i povezane inicijative ne sadrže rodnu perspektivu niti bilo kakvo upućivanje na rodnu ravnopravnost; poziva da se rodna osviještenost uključi u politike EU-a u području okoliša i klime, kao što je zeleni plan, te da se sve te politike moraju temeljiti na procjenama učinka s obzirom na rod kako bi se osiguralo da rješavaju postojeće rodne nejednakosti i druge oblike socijalne isključenosti; poziva Komisiju da poveća financijsku i institucionalnu potporu za promicanje rodno pravednog djelovanja u području klime i da utvrdi snažne političke mjere kako bi se potaknulo ravnopravno sudjelovanje žena u tijelima za donošenje odluka i u klimatskoj politici na nacionalnoj i lokalnoj razini, što je ključno za ostvarivanje dugotrajne pravedne klimatske politike, te da ženama i djevojkama, kao nosiocima promjena, oda priznanje i da podršku;

98. poziva Europsku komisiju da osmisli plan za ispunjavanje obveza navedenih u novom Akcijskom planu za rodnu ravnopravnost koji je dogovoren na 25. konferenciji stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (COP25) i da uspostavi trajni središnji centar EU-a za rodna i klimatska pitanja kojemu će na raspolaganju biti dostatna proračunska sredstva za provedbu i praćenje rodno osviještenih klimatskih mjera u EU-u i na globalnoj razini;

99. naglašava da je potrebno povećati sredstva za programe EU-a posvećene promicanju rodne ravnopravnosti i prava žena; poziva Komisiju da u svim fazama izrade proračuna i u svim proračunskim linijama uloži više nпора u vođenje računa o rodnoj perspektivi kao sastavnom dijelu proračunskog postupka te da u njega uključi neovisne proračunske linije za ciljne mjere; ističe da bi svaka nova mjera, mehanizam ili strategija trebala proći procjenu učinka s obzirom na rod; poziva Komisiju i Vijeće da u tom kontekstu ulažu u ekonomiju skrbi i donesu sporazum o skrbi za Europu koji bi bio dopuna europskom zelenom planu; pozdravlja činjenicu da će rodno osviještena politika prvi put biti horizontalni prioritet u VFO-u te da će biti popraćena temeljitom procjenom utjecaja na spolove i praćenjem programâ;

100. poziva Komisiju da pri oblikovanju najnovijih europskih politika i strategija koje će doprinijeti povećanju ekonomske neovisnosti žena i dugoročnom smanjenju nejednakosti u tom području uzme u obzir rodnu ravnopravnost i perspektivu cijelog životnog ciklusa;

101. poziva Komisiju i države članice da poduzmu mjere kako bi se osiguralo da žene mogu profitirati od mogućnosti koje donosi prelazak na zeleno gospodarstvo; naglašava da bi rodna pitanja trebalo uključiti u politike zapošljavanja povezane s održivosti i pravednom tranzicijom kako bi se postigle politike kojima se omogućuje odgovarajuća ravnoteža između poslovnog i privatnog života i jamče jednake plaće, pristojan prihod, osobni razvoj i odgovarajuća socijalna zaštita; poziva da projekti koji se financiraju u okviru programa za zaštitu okoliša i pristup ulaganjima u klimatsku politiku uključuju rodnu perspektivu;

102. poziva države članice i Komisiju da povećaju rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena u području sporta u cjelini s obzirom na snažnu i neospornu ulogu koju sport može imati u pomaganju ženama i djevojkama da ukinu rodne stereotipe, povećaju svoje samopouzdanje i ojačaju svoje rukovoditeljske vještine; poziva države članice i Komisiju da omoguće djelotvorne platforme za promicanje ženskih uzora i vođa s međunarodnim, nacionalnim i lokalnim dosegom; poziva države članice da promiču i izrađuju politike kojima će se boriti protiv razlike u plaćama žena i muškaraca i nejednakosti prilikom dodjele nagrada, svih vrsta nasilja nad ženama i djevojkama u sportu te da zajamče njihovu veću medijsku pokrivenost u sportskim medijima i veću prisutnost na položajima na kojima se donose odluke; poziva Komisiju da u planiranu kampanju protiv stereotipa uključi aspekt sporta;

četvrtak, 21. siječnja 2021.

103. poziva EU da usvoji međusektorsku perspektivu i perspektivu rodne ravnopravnosti za pružanje odgovora na krizu nastalu zbog pandemije bolesti COVID-19 te da znatna financijska sredstva Instrumenta za oporavak i otpornost dodijeli za mjere za rodnu ravnopravnost, osobito u sektorima u kojima u snažnoj mjeri prevladavaju žene, te za poboljšanje prava žena; stoga poziva na to da se financiranje temelji na mjerljivom načelu rodno osviještene politike kojim se može zajamčiti pravedna, odgovarajuća i dosljedna raspodjela sredstava; nadalje poziva na uspostavu posebnog fonda za posljedice koronavirusa za rodnu ravnopravnost kojim će se poduprijeti borba protiv postojećih nejednakosti;

104. ponovno naglašava potrebu za daljnjim uključivanjem rodne perspektive u predstojeću strategiju za ravnopravnost osoba s invaliditetom do 2021., posebnu pažnju pridajući poboljšanju pristupa tržištu rada ciljanim mjerama i djelovanjima;

105. podsjeća na svoju Rezoluciju od 29. studenoga 2018. o položaju žena s invaliditetom⁽⁴⁰⁾; potiče Komisiju da predloži konsolidirani prijedlog u okviru europske strategije za osobe s invaliditetom nakon 2020. koja uključuje razvoj pozitivnih djelovanja usmjerenih na žene s invaliditetom kako bi se osiguralo njihovo potpuno i djelotvorno sudjelovanje na tržištu rada i kako bi se uklonila diskriminacija i predrasude s kojima se suočavaju, uključujući mjere za promicanje zapošljavanja, osposobljavanja, posredovanja pri zapošljavanju, jednakih karijera, jednakih plaća, dostupnosti odgovarajućeg smještaja na radnom mjestu i daljnjeg učenja, obraćajući pozornost na njihovo digitalno uključivanje i potrebu zaštite ravnoteže između poslovnog i privatnog života; također zahtijeva da se mjerama koje se odnose na razlike u plaćama i razlike u mirovinama muškaraca i žena te razlike u pružanju skrbi izričito rješavaju potrebe roditelja i njegovatelja djece s invaliditetom, posebice žena i kućanstava sa samohranim roditeljem; primjećuje potrebu za Garancijom za prava osoba s invaliditetom sa specifičnim mjerama kojima se rješavaju potrebe žena s invaliditetom te za jačanjem Garancije za mlade;

106. traži od Komisije da posebno obuhvati žene u najranjivijem položaju; stoga poziva Komisiju da se pobrine za to da sve žene budu obuhvaćene relevantnim mjerama strategije;

107. skreće pozornost na nedostatak rodne perspektive u području zdravlja i sigurnosti na radnome mjestu; naglašava da bi rodno osviještena politika trebala biti sastavni dio razvoja politika sigurnosti i zdravlja na radu te strategija prevencija u svim sektorima, uključujući u predstojećem preispitivanju strateškog okvira za zdravlje i sigurnost na radnom mjestu nakon 2020. koje provodi Komisija; potiče Komisiju, države članice i socijalne partnere da u profesionalne bolesti i bolesti povezane s poslom uključe one koje još nisu prepoznate kao takve, a koje osobito prevladavaju u poslovima koje pretežito obavljaju žene, te bolesti koje posebice pogađaju žene, da uvedu rodnu ravnopravnost u pogledu zdravlja i sigurnosti u zanimanjima u kojima prevladavaju muškarci, u kojima još uvijek postoji mnogo razlika, uključujući onih povezanih sa sanitarnim čvorovima, radnom opremom ili osobnom zaštitnom opremom, da osiguraju zaštitu majčinstva i sigurnost na radnom mjestu te mjere povratka na posao nakon rodiljnog dopusta i da ocijene rizike rada u sektorima u kojima prevladavaju žene, uključujući u kućanstvu, kad je riječ o radu i skrbi u kućanstvu;

108. traži od Komisije da promiče dojenje, posebno za nedonošćad, uzimajući u obzir dokazane koristi majčinog mlijeka za novorođenčad; poziva Komisiju da podupre politike kojima se potiče hranjenje nedonošćadi ljudskim mlijekom, bilo dojenjem i pomoću doniranog mlijeka, te da promiče prekogranično korištenje banaka mlijeka kako bi se osiguralo da žene u graničnim regijama mogu iskoristiti tu potporu kada je to potrebno;

109. apelira da se u sve opće inicijative za rodnu ravnopravnost koje se promiču u Europskoj uniji uključi perspektiva invaliditeta; snažno potiče na jamčenje zaštite žrtava rodno uvjetovanog nasilja s invaliditetom koje su pod skrbništvom ili u nekom drugom sustavu ograničene pravne sposobnosti te na djelotvoran pristup pravdi za tu skupinu i na osposobljavanje te izgradnju kapaciteta za stručnjake u posebnim službama koje sudjeluju u tim postupcima (kao što su djelatnici u kaznenom pravosuđu ili zdravstvu); apelira na uspostavu pristupačnog i nestereotipnog obrazovnog sustava kako bi se djevojčicama i ženama s invaliditetom omogućilo da odaberu svoja područja obrazovanja i rada s obzirom na njihove želje i talente, a ne da budu ograničene nepristupačnošću, predrasudama i stereotipima; podržava sudjelovanje žena s invaliditetom kao model za promjene u pokretima za rodnu ravnopravnost i prava žena; apelira da žene i djevojčice s invaliditetom, uključujući one u institucijama, budu uključene u sve planove za sprečavanje slučajeva raka dojke i grlića maternice u državama članicama, kao i da ta skupina bude uključena u sve programe borbe protiv HIV-a/AIDS-a i druge programe za iskorjenjivanje spolno prenosivih bolesti; snažno potiče da svi prikupljeni pokazatelji i podatci o pitanjima rodne ravnopravnosti budu razvrstani na temelju dobi, invaliditeta i roda;

⁽⁴⁰⁾ SL C 363, 28.10.2020., str. 164.

četvrtak, 21. siječnja 2021.

Suzbijanje negativnih reakcija na rodnu ravnopravnost

110. ponavlja potrebu za redovitom razmjenom najboljih praksi između država članica, Komisije i ključnih dionika (kao što su zdravstveni stručnjaci, regulatorna tijela i organizacije civilnog društva) o rodnom aspektima u zdravstvu, uključujući smjernicama za sveobuhvatan spolni odgoj i obrazovanje o odnosima, spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima te rodno osjetljivim odgovorima na epidemije; poziva Komisiju da poduzme daljnje mjere i pruži potporu kako bi se zajamčilo spolno i reproduktivno zdravlje i prava tijekom provedbe trenutačne Strategije za rodnu ravnopravnost te da spolno i reproduktivno zdravlje i prava uvrsti u svoju narednu strategiju EU-a za zdravlje; poziva Komisiju da podupre države članice u jačanju njihovih zdravstvenih sustava i pružanju visokokvalitetnog i univerzalnog pristupa svim uslugama zdravstvene skrbi te da smanji razlike u pristupu uslugama zdravstvene skrbi, uključujući uslugama spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava među državama članicama i unutar njih; poziva u tom pogledu države članice da osiguraju siguran, pravodoban i potpuni pristup spolnim i reproduktivnim pravima i zdravlju i neophodnim zdravstvenim uslugama;

111. traži od Komisije da se usmjeri na pitanje nejednakosti u području zdravlja u okviru predstojeće strategije EU-a za zdravlje koja bi se trebala usredotočiti na pristup preventivnom zdravlju u svim fazama života, zdravlje i sigurnost žena na radnom mjestu, kao i na posebnu rodnu usmjerenost u europskom planu za liječenje raka; ponovno naglašava važnost rodno specifične medicine i rodno specifičnog istraživanja te ističe da bi, stoga, ulaganje u razlike između žena i muškaraca u pogledu njihova zdravlja trebalo podržati u okviru programa Obzor Europa kako bi se potaknuli zdravstveni sustavi da kvalitetnije odgovaraju na različite potrebe žena i muškaraca;

112. poziva Komisiju da podrži istraživanja o nehormonskoj kontracepciji za žene, koja bi ženama omogućila više alternativnih mogućnosti, te da podupre istraživanja o kontracepcijskim sredstvima za muškarce kako bi se omogućila jednakost u pristupu i korištenju kontracepcijskim sredstvima kao i zajednička odgovornost;

113. zahtijeva potporu borcima za prava žena i organizacijama za prava žena u EU-u i diljem svijeta, uključujući organizacijama koje se bave spolnim i reproduktivnim zdravljem i pravima te pripadnicima zajednice LGBTI +, kroz povećanu i namjensku financijsku potporu u sljedećem VFO-u; usto ističe njihove financijske poteškoće koje proizlaze iz trenutačne krize i poziva na povećanje sredstava kako bi se u dovoljnoj mjeri financirao njihov kontinuirani rad; duboko je zabrinut zbog negativnih reakcija u nekim državama članicama u pogledu prava žena i rodne ravnopravnosti te, osobito, zbog pokušaja daljnje kriminalizacije skrbi o pobačaju i ugrožavanja pristupa mladih cjelovitom spolnom odgoju u Poljskoj te donesene reforme usmjerene protiv transrodnih i interseksualnih prava u Mađarskoj; poziva na stalno praćenje stanja u vezi s pravima žena i rodnom ravnopravnošću, uključujući u vezi s dezinformiranjem i nazadnim inicijativama u svim državama članicama, te na uspostavu sustava upozorenja kako bi se alarmiralo u slučaju regresije; poziva Komisiju da podupre studije u kojima će se analizirati poveznica između pokreta protiv demokracije i napada i kampanja dezinformiranja na prava žena i rodnu ravnopravnost, kao i na demokraciju, te poziva Komisiju da analizira njihove temeljne uzroke i povećava svoje napore u njihovom suzbijanju razvojem provjere činjenica, protuargumentacija i kampanja za podizanje svijesti;

114. poziva Komisiju da provede globalnu kampanju protiv sve češćih napada protiv njih i da osigura oslobađanje boraca za ljudska prava, uz poseban naglasak na borce za prava žena; poziva da se u smjernicama EU-a o borcima za ljudska prava hitno usvoji prilog s ciljem priznavanja i razvoja dodatnih strategija i alata kako bi se bolje i djelotvornije odgovorilo na specifičnu situaciju, prijetnje i čimbenike rizika s kojima se suočavaju borci za ljudska prava žena;

115. potiče Komisiju i države članice da zaštite žene koje su posebno izložene višestrukoj diskriminaciji tako što će priznati višedimenzionalne oblike diskriminacije s kojima se žene suočavaju na temelju spola, etničke pripadnosti, nacionalnosti, dobi, invaliditeta, socijalnog statusa, seksualne orijentacije i rodnog identiteta i migracijskog statusa te da zajamče da se mjerama koje se provode uzimaju u obzir i rješavaju posebne potrebe tih skupina;

četvrtak, 21. siječnja 2021.

116. podsjeća na svoju Rezoluciju od 12. veljače 2019. o potrebi za jačim strateškim okvirom EU-a za nacionalne strategije integracije Roma nakon 2020.⁽⁴¹⁾, u kojoj se navodi da u većini država članica nije primijećeno nikakvo poboljšanje u pogledu pristupa zapošljavanju, da postoje ozbiljna sporna pitanja u vezi sa stanovanjem i neznatnim napretkom u pogledu siromaštva te da postoji potreba za snažnom rodnom dimenzijom u okviru EU-a; izražava zabrinutost zbog govora mržnje usmjerenog protiv Roma u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i zbog dodatnih ograničenja koje su neke države članice uvele kako bi romske zajednice stavile u karantenu te se boji negativnih posljedica za najranjivije skupine među Romima, kao što su djevojčice, mlade žene, starije žene, osobe s invaliditetom ili pripadnici skupine LGBTIQ+; pozdravlja donošenje strateškog okvira EU-a za ravnopravnost i integraciju Roma, čime se omogućava analiziranje utjecaja koronavirusa na zajednice Roma te donošenje mjera čija je svrha izbjeći negativne reakcije umjerene na njih;

117. potiče Komisiju da uspostavi konkretan okvir za prava i zaštitu seksualnih radnika tijekom i nakon krize; nadalje ustraje na važnosti uključivanja mjera i strategija za borbu protiv diskriminacije s kojom se seksualni radnici suočavaju u pristupu financiranju, stanovanju, zdravstvenoj skrbi, obrazovanju i drugim uslugama;

118. ističe da su audiovizualni i tiskani mediji jedan od sektora sa znatnom kulturnom, društvenom i gospodarskom važnošću kojima se i odražava i oblikuje društvo i kultura; žali zbog činjenice da su žene u velikoj mjeri nedovoljno zastupljene na ključnim kreativnim položajima u tom sektoru, među ostalim u filmskoj industriji diljem Europe i svijeta; poziva Komisiju da se usmjeri na rješavanje rodni stereotipa u medijima i promiče rodno ravnopravan sadržaj; naglašava važnost poticanja medijske pismenosti i pružanja rodno osjetljivih inicijativa za medijsko obrazovanje svim relevantnim dionicima; poziva države članice da donesu zakonodavstvo kojim se zabranjuje seksističko oglašavanje u medijima i promiču osposobljavanje i praktični tečajevi za borbu protiv rodni stereotipa u školama novinarstva, komunikacija, medija i oglašavanja; poziva Komisiju da pomogne u razmjeni najboljih praksi u području borbe protiv seksističkih oglasa; poziva države članice da razviju i provedu politike za iskorjenjivanje trajnih nejednakosti u cijelom audiovizualnom sektoru kako bi se omogućile i poboljšale prilike za žene i djevojčice;

Rodna ravnopravnost kroz vanjske odnose EU-a

119. u skladu s člankom 8. UFEU-a u kojem se navodi da EU u svim svojim aktivnostima teži uklanjanju nejednakosti i promicanju ravnopravnosti između muškaraca i žena, poziva na usklađivanje i uzajamno jačanje unutarnjih i vanjskih politika EU-a o načelima višestruke diskriminacije, rodno osviještene politike i rodne ravnopravnosti, kako bi se kroz vanjske odnose borilo protiv rodni stereotipa i normi, kao i štetnih praksi i diskriminirajućih zakona, i kako bi se promicalo da žene jednako uživaju u svim ljudskim pravima; u tom kontekstu posebno ističe trgovinske politike EU-a, razvojnu suradnju i politike ljudskih prava; naglašava primarnu ulogu osnaživanja žena za djelotvorno provođenje razvojnih politika; podsjeća na važnost obrazovanja za osnaživanje žena i djevojčica i u EU-u i u partnerskim zemljama; naglašava da obrazovanje nije samo pravo nego i ključno sredstvo za borbu protiv ranih i prisilnih brakova i tinejdžerskih trudnoća; ustraje u tome da je hitno potrebno da vanjska politika EU-a pomogne u tome da djevojčice u partnerskim zemljama ostanu u školama i da nastave svoje obrazovanje; pozdravlja obnovljenu predanost pravima žena i djevojčica te upućivanje na ciljeve održivog razvoja, a posebno cilj održivog razvoja br. 5 kao ključni okvir za Strategiju za rodnu ravnopravnost;

120. poziva Komisiju da u suradnji s državama članicama prati i radi na potpunoj provedbi Pekinške platforme za djelovanje, programa djelovanja ICPD-a i ishoda njihovih revizijskih konferencija te svih ciljeva održivog razvoja, uključujući ciljeve 3.7. i 5.6., unutar i izvan EU-a, koristeći pokazatelje u skladu s UN-ovim globalnim okvirom pokazatelja za ciljeve održivog razvoja;

121. pozdravlja novi treći akcijski plan za ravnopravnost spolova (GAP III), kao ključan instrument za promicanje rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena i djevojčica u vanjskim odnosima; naglašava da taj dokument treba biti popraćen jasnim, mjerljivim i vremenski ograničenim pokazateljima, uključujući raspodjelom uloga i odgovornosti za različite aktere; pozdravlja činjenicu da se u novom akcijskom planu zadržava cilj prema kojem se mora osigurati da 85 % svih novih programa doprinosi rodnoj ravnopravnosti; izražava žaljenje zbog toga što nije utvrđen novi cilj prema kojem 20 % programa mora biti prvenstveno usmjereno na rodnu ravnopravnost; zahtijeva da se novim instrumentom za susjedstvo,

⁽⁴¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0075.

četrvtak, 21. siječnja 2021.

razvoj i međunarodnu suradnju prednost pruži rodnoj ravnopravnosti i pravima žena u svim geografskim i tematskim programima koji su s njima povezani; pozdravlja promjenu institucijske kulture službi Komisije i Europske službe za vanjsko djelovanje radi učinkovitije provedbe obveza EU-a u pogledu prava žena i rodne ravnopravnosti;

122. poziva Komisiju da dodatno ojača ulogu EU-a kao katalizatora za rodnu ravnopravnost diljem svijeta;

123. poziva Komisiju da potiče dublje razumijevanje posebnih potreba migrantica te žena i djevojčica koje traže azil kada je riječ o pristupu zdravstvenoj i obrazovnoj potpori te financijskoj sigurnosti kako bi se spriječio rizik od njihova iskorištavanja i zajamčilo poštovanje njihovih prava;

124. napominje da se Komisija mora usmjeriti na rješavanje posebne situacije u pogledu zaštite žena od rodno uvjetovanog nasilja u prihvatnim objektima za migrante i azilante te poziva na prilagođenu infrastrukturu za žene i djevojčice te odgovarajuće osposobljavanje osoblja u tim objektima gdje je to potrebno;

125. pozdravlja trgovinsku politiku EU-a temeljenu na vrijednostima s visokom razinom zaštite prava radnika i okoliša, kao i poštovanje temeljnih sloboda i ljudskih prava, uključujući rodne ravnopravnosti; podsjeća da svi sporazumi EU-a o trgovini i ulaganjima moraju obuhvaćati rodnu dimenziju te ambiciozno i provedivo poglavlje o trgovini i održivom razvoju; pozdravlja činjenicu da se Komisija po prvi puta obvezala da će u modernizirani Sporazum o pridruživanju s Čileom uvrstiti posebno poglavlje o trgovini i rodnoj ravnopravnosti, nadovezujući se pritom na postojeće primjere u svijetu;

126. ponavlja svoju stalnu potporu radu Komisije u tom području;

o

o o

127. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.
